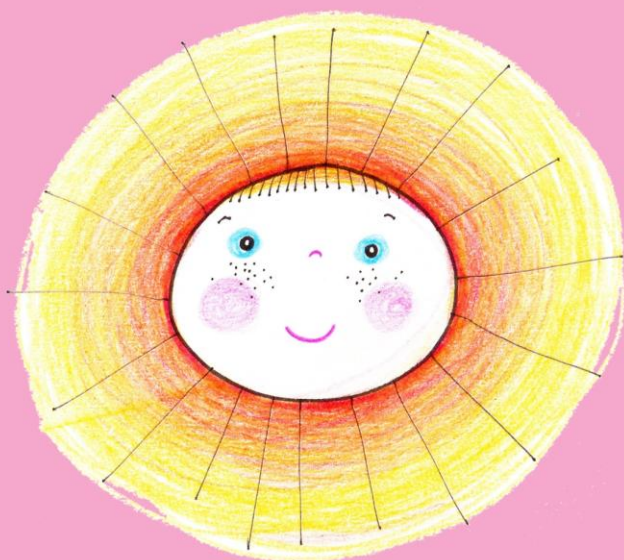
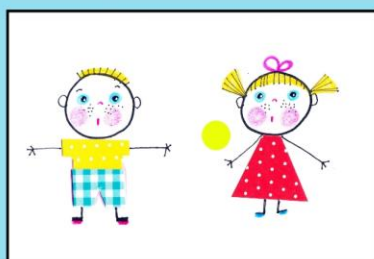
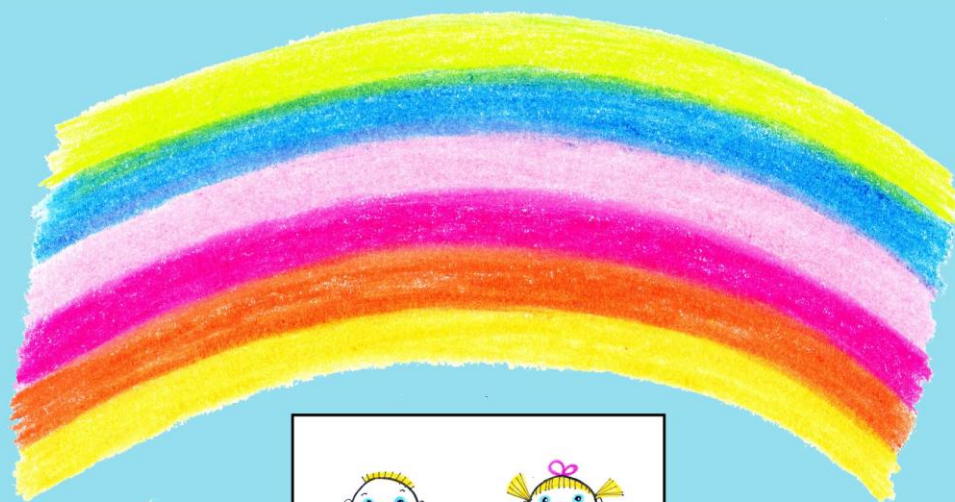

PREDADAPTAČNÝ PROGRAM

Huľová, Z. - Vetráková, D.

2015

Zlatica HUĽOVÁ - Daša VETRÁKOVÁ

PREDADAPTAČNÝ PROGRAM

„ABY OČKÁ NEPLAKALI“

2015

Názov: PREDADAPTAČNÝ PROGRAM
"ABY OČKÁ NEPLAKALI"

Autori: PaedDr. Zlatica Hul'ová, PhD.
Mgr. Daša Vetráková

Recenzenti: doc. PhDr. Marta Valihorová, CSc.
doc. PaedDr. Milena Lipnická, PhD.

Ilustrácie: PaedDr. Katarína Lucinkiewiczová, PhD.
študenti a študentky PF UMB

Vydavateľ: IPV Inštitút priemyselnej výchovy, Žilina

ISBN 978 - 80 - 972266 - 1 - 9
EAN 9788097226619

OBSAH

ÚVOD.....	5
CHARAKTERISTIKA PREDADAPTAČNÉHO PROGRAMU.....	6
CIELE A ZÁMERY PREDADAPTAČNÉHO PROGRAMU.....	7
DEŇ DETSKÝCH PREKVAPENÍ - 1. edukačná aktivita.....	15
NARODENINY PANI ZEME - 2. edukačná aktivita.....	25
OTVÁRANIE ŠKOLSKEJ ZÁHRADY - 3. edukačná aktivita.....	35
KAMARÁTI SO SLNIEČKOM - 4. edukačná aktivita.....	43
DEŇ DETSKÝCH RADOSTÍ - 5. edukačná aktivita.....	53
ČAROVNÁ ZÁHRADKA - 6. edukačná aktivita.....	63
ZÁVER.....	71
LITERATÚRA.....	72
PRÍLOHY.....	74 - 98

ÚVOD

„Myšlienka je kvetom, jazyk púčikom a čin ovocím.“

Ralph Waldo Emerson

Prvé kroky dieťaťa z ochrannej náruče rodiny do spoločnosti, do sveta, do neznáma, do základov vlastnej existencie sa odohrávajú, keď dieťa navštívi materskú školu po prvýkrát. Často si my dospeli ani neuvedomujeme, akú veľkú váhu má téma adaptácie, a aké následky zanechávajú emócie, ktoré dieťa pritom prežíva. V snahe eliminovať stresovú záťaž takýchto situácií je dôležité, aby učitelia materských škôl v spolupráci s rodinou boli sprievodcami a pomocníkmi na ceste dieťaťa do novej etapy života. Prvé pozitívne skúsenosti pri vstupe dieťaťa do materskej školy sa budú odrážať vo všetkých jeho ďalších krokoch, životných postupoch, čo môže zabezpečiť, že dieťa ich bude zvládať úspešne a odvážne.

Jednou z podmienok pre plnenie cieľov predprimárneho vzdelávania, ktoré sú pre materské školy vymedzené a charakterizované v Štátnom vzdelávacom programe ISCED 0 – predprimárne vzdelávanie (2008), je postupná adaptácia pre novoprijaté dieťa na prostredie materskej školy a zvládanie situácií, ktoré s touto zásadnou zmenou v živote dieťaťa súvisia. Problematiku adaptácie by materské školy mali vziať do úvahy a prispôbiť si vlastné školské vzdelávacie programy tak, aby boli dôsledne špecifikované konkrétne možnosti školy, metódy a prostriedky, ktorými dokážu plniť nielen jednu z podmienok predškolského vzdelávania, ale predovšetkým dokážu pomôcť dieťaťu v jeho neľahkom prechode z rodinného prostredia do prostredia materskej školy (Bečková, 2008). Tu sa pedagogickým zamestnancom materskej školy ponúka príležitosť vypracovať vlastné *predadaptačné, adaptačné a postadaptačné programy*.

Autorky študijných textov ponúkajú pedagogickým zamestnancom materských škôl, rodičom detí, ale aj študentom odboru predškolskej pedagogiky námet na tvorbu programov a v nich ukážky konkrétnych aktivít na prácu s rodičmi a deťmi, ktoré po prvýkrát vstupujú do materskej školy. Dva roky overovaný program je úspešne využívaný v edukačnej praxi. Nemožno ho považovať za trvalý a nemenný dokument. Je to neustále sa vyvíjajúci plán, ktorý je vhodné dopĺňať a obmieňať na základe skúseností, odporúčaní a vlastných nápadov. Táto predkladaná pedagogická skúsenosť poukazuje na možnosti, ako čo najlepšie vyriešiť v predprimárnej edukácii tak náročný problém, akým je úspešná adaptácia dieťaťa na materskú školu.

Autorky

CHARAKTERISTIKA PREDADAPTAČNÉHO PROGRAMU

Predadaptačný program s názvom „*Aby očka neplakali.*“ je uplatňovaný a na podmienky školy individuálne prispôsobený pre deti a rodičov, ak prejavia záujem o prijatie dieťaťa do materskej školy. Už pri prvých kontaktoch s rodičmi, pri návšteve priestorov materskej školy, zápise do materskej školy, účasti na popoludňajších aktivitách, pri informačnej schôdzke v mesiaci jún a pod., je rodičom odporúčaná možnosť individuálnej predadaptácie dieťaťa. Deťom je umožnené postupné začleňovanie do nového prostredia a tým uľahčenie tak zásadnej zmeny v ich živote, ktorým je jeho prvé osamostatnenie od rodiny. Zmyslom programu je pomôcť dieťaťu s postupným prispôbovaním sa na nové, neobyčajné sociálne situácie, začlenenie sa do kolektívu a privykanie si na nový denný poriadok. Cieľom je podporovať získavanie dôležitej istoty a bezpečia bez prítomnosti rodičov, bez ktorej si doteraz dieťa nedokázalo svoj život predstaviť. Skôr, ako nastúpi dieťa na proces predadaptácie, rodičia by mali mať k dispozícii dostatok informácií o tom, ako sa výchovno-vzdelávací proces v materskej škole realizuje. Počas realizácie predadaptačného programu poskytuje vedenie materskej školy rodičom možnosť prežiť so svojím dieťaťom určitú dobu v materskej škole. Táto doba sa postupne skracuje, dieťa sa osamostatňuje, odpútava sa od rodičov a získava pozitívny vzťah k ostatným deťom, učiteľom a k celému personálu materskej školy. Zoznamuje sa s denným poriadkom, novým prostredím, zisťuje, že prostredie je pre neho zábavné, príjemné a bezpečné.

Predadaptačný program sa realizuje v prvých mesiacoch roka pred nástupom do materskej školy, t.j. v mesiacoch február až jún. Je určený pre rodičov s deťmi, ktorí prejavili záujem navštevovať materskú školu a prioritne pre tie deti, ktoré boli prijaté do materskej školy na nasledujúci školský rok. Uskutočňuje sa priamo počas odpoľudňajšieho výchovno-vzdelávacieho procesu s účasťou detí a rodičov, ktorí prejavili o materskú školu záujem a taktiež detí, ktoré už prvú triedu materskej školy navštevujú. Po nástupe dieťaťa do materskej školy a to v septembri a októbri, ako aj s každým i neskorším nástupom novoprijatého dieťaťa, je uplatňovaný učiteľmi a personálom školy ***adaptačný program***. Jeho cieľom je uľahčiť deťom vstup do iného prostredia ako je domov, rodina a obmedziť nepríjemné pocity na minimum. Adaptáciou prechádzajú všetky novoprijaté deti. Doba zvykania trvá zvyčajne od 4 do 6 týždňov. V tomto období je potrebné, aby každé z detí prekonalo množstvo neznámych situácií, aby mohlo prvýkrát vo svojom živote zostať dlhšiu dobu samé, bez rodičov, a pritom bolo spokojné a cítilo sa bezpečne. Vo väčšine materských škôl je stanovená 6 týždňová skúšobná dĺžka adaptácie detí. Za toto obdobie by si malo dieťa zvyknúť a malo by byť v dostatočnej miere

adaptované. Pri neúspešnej adaptácii a po konzultácii rodičov s pediatrom, prípadne psychológom, je odporúčaný odklad dochádzky dieťaťa do materskej školy.

CIELE A ZÁMERY PREDADAPTAČNÉHO PROGRAMU

Predadaptačné obdobie je čas od zápisu dieťaťa do začiatku dochádzky do materskej školy. V tomto období má dieťa možnosť oboznámiť sa s prostredím školy. Rodič si môže dohodnúť návštevu s dieťaťom v čase pobytu vonku na školskom dvore, či v triede v čase hier a hrových činností. Takto sa dieťa zbližuje s kolektívom detí a učiteľmi v materskej škole. Týmto spôsobom sa uskutočňuje aj prvá príprava rodičov na materskú školu. Často práve rodič prenáša na dieťa vlastnú úzkosť z odlúčenia. Skúšobné návštevy v materskej škole sprostredkovávajú prvé dojmy rodičom aj deťom.

V mesiacoch február – jún je v materskej škole uplatňovaný tzv. **predadaptačný program** venovaný rodičom a deťom, ktoré o materskú školu prejavili záujem a boli prijaté na predprimárne vzdelávanie v nasledujúcom školskom roku.

Predadaptačný program sa z dôvodu rešpektovania prevádzky každej materskej školy realizuje v popoludňajších hodinách. Ide o šesť stretnutí (pravidelne, každý párnny utorok v mesiaci, v čase od 15:00 - 16:30 h) v triede, ktorá nesie označenie „*Mušky Svetlušky*“ a je určená pre najmladšiu vekovú skupinu detí. Táto trieda, môže byť miestom budúceho pôsobenia novoprijatých detí, ale pre účely predadaptačných činností pôjde o herné popoludnia. Spoločne strávený čas je zapĺňaný príjemnými a tvorivými aktivitami v podobe dramatizácie rozprávok, prerozprávania príbehov, výtvarných a pracovných činností, hudobno-pohybových a prosociálnych hier, bádateľských a environmentálnych činností, ako aj voľných hier, do ktorých sa mali možnosť zapojiť aj rodičia spoločne so svojimi deťmi.

Predadaptačný program je určený:

1. *Dieťaťu*, ktorému je poskytnutá možnosť bližšie sa zoznámiť s novým prostredím triedy a materskej školy, ktorú bude za niekoľko mesiacov navštevovať, spoznávať svojich rovesníkov a učiteľov, ako aj ostatných zamestnancov materskej školy. Dostatočný priestor je venovaný aj organizačným činnostiam, ako je napr. výber značky, pod ktorou si dieťa vyhladá svoju skrinku v šatni, kde si bude odkladať oblečenie a obuv, označenie vešiaka na uterák a portfólia so svojimi výtvarnými prácami. Dieťa participuje na spoločných aktivitách s učiteľmi, ostatnými deťmi a ich rodičmi. Má možnosť vyskúšať si rôzne druhy činností po boku blízkej osoby, čím sa u neho postupne odbúrava strach z neznámeho. Predadaptačný program pozostáva

z cielenej vzdelávacej aktivity a voľnej hry. Voľnej hre je venovaný najväčší priestor. Dieťa má možnosť hrať sa s rodičom, pomáhať mu poznať nové hračky, ktoré by mohli pôsobiť ako vhodná motivácia k tomu, že ak materskú školu navštíví nabudúce, bude už hračky poznať a bude sa na ne tešiť. Pri výtvarných aktivitách farebnými pastelkami alebo farbami, môže spoločne s rodičmi namaľovať, alebo nakresliť nejaký obrázok, ktorý si môže dať doma na výstavku, ktorá mu bude pripomínať príjemné chvíle strávené v materskej škole. Spolu s ostatnými sa môže zúčastniť aj telovýchovných, prípadne hudobných činností, hier na školskom dvore a pod.

2. *Rodičom*, ktorí majú potrebu bližšie sa oboznámiť s prostredím materskej školy a hlavne s budúcimi učiteľmi ich detí. Snahou je získať vzájomnú dôveru a zistiť tak, komu zveria svoje dieťa do starostlivosti. Majú možnosť zoznámiť sa bližšie s rodičmi ostatných detí, navzájom si vymeniť informácie a spoluvytvárať priateľskú atmosféru v triede. Pri týchto stretnutiach je venovaný veľký priestor vysvetleniu potrebných otázok, ktoré sa týkajú prijatia dieťaťa do materskej školy, organizácii dňa, požiadavkám, ktoré sú spojené s nástupom dieťaťa na predprimárne vzdelávanie. Tiež sa vysvetľujú aj možné riziká tohto procesu u dieťaťa.

3. *Učiteľom*, aby dôkladnejšie spoznali deti a ich rodičov, ktorým môžu v príjemnej atmosfére odpovedať na otázky týkajúce sa podmienok prijatia, nástupu do materskej školy ako aj jej prevádzky. Čiastočne to uľahčí zhon, ktorý sa vyskytuje na začiatku školského roka.

Ciele a zámer predadaptačného programu

Ciele:

1. Zoznámiť deti a ich rodičov s prostredím materskej školy a denným poriadkom ešte pred začiatkom pravidelnej dochádzky v nasledujúcom školskom roku.
2. Realizovať s deťmi a rodičmi edukačné aktivity. Získať si dôveru detí a rodičov.
3. Nadviazať primeranú komunikáciu medzi rodičmi a učiteľmi.

Zámer:

- *priblížiť prostredie materskej školy rodinám s deťmi*, ktoré sa pripravujú na nástup do materskej školy priamo počas výchovno-vzdelávacieho procesu v popoludňajších hodinách za priamej účasti detí, ktoré už materskú školu navštevujú, poskytnúť možnosť dostatočne sa

zoznámiť s prostredím, podmienkami výchovy a vzdelávania, pedagogickým a nepedagogickým personálom školy;

- **zoznámiť rodičov s problematikou začlenenia dieťaťa do nového prostredia**, denným poriadkom v materskej škole a sprostredkovať im dostatočný informačný a poradenský servis;

- **umožniť deťom**, ktoré budú navštevovať materskú školu **postupné a nenásilné zoznámenie** sa s novým prostredím ešte pred začiatkom dochádzky;

- **poskytnúť možnosť absolvovať predadaptačný program** materskej školy, ktorý je na základe skúseností predškolských pedagógov dostatočne flexibilný a individuálne prispôsobený potrebám jednotlivých detí.

Časový harmonogram predadaptačného programu

Z dôvodu lepšieho prehľadu sú v tabuľke č. 1 uvedené jednotlivé aktivity tak, ako za sebou nasledujú v jednotlivých mesiacoch pred nástupom dieťaťa do materskej školy.

Tabuľka 1: Prehľad aktivít predadaptačného programu

MESIAC	AKTIVITY
FEBRUÁR	1. Deň otvorených dverí
MAREC	1. Zápis detí do materskej školy 2. Individuálne návštevy rodičov 3. Rozhodnutie o prijatí – neprijatí dieťaťa na predprimárne vzdelávanie 4. List pre nové deti a rodičov 5. Informačný dotazník
APRÍL	1. Individuálne návštevy rodičov spolu s deťmi
MÁJ	1. Besiedka ku Dňu matiek
JÚN	1. Adaptačný dotazník 2. Odporúčania rodičom 3. Tablo „budúcich škôlkárov“

FEBRUÁR

Deň otvorených dverí - pred obdobím, zápisu dieťaťa do materskej školy, je rodičom poskytnutá možnosť využiť pozvanie k návšteve materskej školy počas dňa otvorených dverí.

Táto ponuka je zaujímavá hlavne pre rodičov, ktorí ešte nemali dieťa umiestnené v materskej škole. Počas dopoludnia majú rodičia a deti možnosť prezrieť si priestory materskej školy, spoznať triedy pri bežnom režime dňa, zapojiť sa do aktivít a získať požadované informácie týkajúce sa organizácie školy.

MAREC

Zápis detí do materskej školy - začiatok spolupráce s rodičmi už pri podávaní prihlášky dieťaťa do materskej školy. Je vhodné, ak sa zápisu zúčastnia obidvaja rodičia. Rodičia a dieťa sa oboznamujú s prostredím materskej školy. Od toho dňa majú možnosť dohodnúť si návštevy v čase pobytu vonku na školskom dvore, prípadne sú riaditeľkou materskej školy oboznámení s možnosťou účasti na predadaptačnom programe.

Individuálne návštevy rodičov - zoznámenie rodičov so zameraním materskej školy, vnútorným poriadkom a organizáciou dňa. Bez prítomnosti svojich detí sa môžu zúčastniť odpoľudňajších aktivít v triede *Mušky Svetlušky*, kooperovať pri činnostiach s prítomnými deťmi, pozorovať ich zručnosti, schopnosti.

Rozhodnutie o prijatí - neprijatí dieťaťa na predprimárne vzdelávanie – spravidla do 30 dní od zápisu dieťaťa do materskej školy vydá riaditeľka materskej školy rozhodnutie o prijatí, respektíve neprijatí dieťaťa na predprimárne vzdelávanie na nasledujúci školský rok.

List pre nové deti a rodičov (príloha č.1) – je adresovaný budúcim „školákom“ a ich rodičom. Učitelia ich prostredníctvom listu, ktorý je písaný *jazykom, blízkym vývinovej úrovni dieťaťa*, bližšie oboznámi s denným poriadkom materskej školy, aktivitami, ktoré budú spoločne realizovať a zásadami, ktoré budú povinní dodržiavať. Súčasťou listu je priložený symbol skupiny, odznak *Mušky Svetlušky*, ktorej dieťa sa stáva súčasťou. Listy a pozvánky na rôzne akcie sú adresované priamo na meno nového dieťaťa.

Informačný dotazník – na informačnom stretnutí sú rodičom poskytnuté základné informácie formou informačného letáku, ktorý obsahuje nasledovné údaje:

- adresu a názov materskej školy, telefónne číslo, emailovú adresu;
- prevádzku materskej školy a jednotlivých tried, ako aj organizáciu tried;
- denný poriadok materskej školy, odporúčenia rodičom týkajúce sa oblečenia dieťaťa a iných doplnkov.

APRÍL

Individuálne návštevy rodičov spolu s deťmi - po vzájomnej dohode s vedením materskej školy a učiteľmi v triede, v ktorej sa predadaptačný program realizuje, môže rodič spolu s dieťaťom absolvovať návštevu priestorov školskej záhrady počas pobytu vonku, alebo v priestore triedy v čase hier a hrových činností.

MÁJ

Besiedka ku Dňu matiek – novoprijatým deťom a ich zákonným zástupcom je umožnené zúčastniť sa spoločného stretnutia rodičov a detí organizovaného pri príležitosti sviatku *Dňa matiek*. Deti potešia prítomných krátkym vystúpením a besiedku ukončia príjemnými rozhovormi v kruhu známych a chutným občerstvením.

JÚN

Adaptačný dotazník (príloha č. 2) – na úvodnom stretnutí rodičov je poskytnutý rodičom adaptačný dotazník, ktorého obsahom sú nasledovné údaje:

- *základné údaje o dieťati*, predpokladaný dátum nástupu do materskej školy, telefonické spojenia na členov rodiny, zdravotné obmedzenia;
- *plán adaptácie*, spôsob prevzatia dieťaťa z materskej školy;
- *informácie o dieťati*.

Odporúčania rodičom – v snahe predísť adaptačným problémom pri nástupe dieťaťa do materskej školy sú rodičom zo strany materskej školy odporúčané rôzne formy podpory v domácom prostredí, ako aj dodržiavanie zásad, ktoré im aj dieťaťu pomôžu adaptáciu na materskú školu značne uľahčiť.

Tablo „budúcich škôlkárov“ – po absolvovaní predadaptačného programu sa novoprijaté deti stávajú súčasťou organizačnej štruktúry materskej školy na nasledujúci školský rok. So súhlasom zákonných zástupcov detí je v priestoroch šatne vyvesené tablo s fotkami detí, ktoré je vytvorené v čase popoludňajších aktivít v spolupráci detí, rodičov a učiteľov.

Plán stretnutí predadaptačného programu

Predadaptačné stretnutia (tzv. herné popoludnia) sú realizované počas popoludňajších hier a hrových činností dvakrát do mesiaca. Môžu byť plánované a organizované učiteľmi, alebo spontánne podľa záujmu detí. Korešpondujú s mottom materskej školy „Za poznaním a zábavou“, logom materskej školy a farebným spektrom dúhy, profiláciou materskej školy - environmentálna výchova, kalendárom významných environmentálnych dní a udalostí, ako aj využívaním prvkov alternatívnych pedagogických koncepcií: Krok za krokom, Škola podporujúca zdravie, Projekt Orava, Freinetova pedagogika a pod.

Svet je plný farieb, ktoré mnohokrát ani nevnímame. Pre deti sú farby, ktoré ich obklopujú obzvlášť dôležité, pretože od najútlejšieho veku pomáhajú rozvíjať ich charakter a inteligenciu. Farby dieťa upútavajú a podnecujú k objavovaniu a tvorivosti. Ich premenlivosť dieťa zaujíma a pomáha mu vyznať sa v okolitom svete. Je dôležité, aby dieťa malo možnosť vnímať okolo seba všetky farby dúhového spektra. Dieťa zrakom vníma svet od prvopočiatku a farby mu pomáhajú triediť dojmy a poznávať predmety a osoby. To nás viedlo k tomu, aby sme aktivity, ktoré sú uvedené v predadaptačnom programe zamerali práve na farebnosť. Každé stretnutie predadaptačného programu zodpovedá jednej z farieb farebného spektra dúhy. Príslušná farba dňa je súčasťou nielen všetkých činností realizovaných počas popoludňajších aktivít, ale v závere predadaptačného programu aj k vytvoreniu celkovej dúhy - loga materskej školy.

V tabuľke č. 2 uvádzame prehľadne témy jednotlivých stretnutí, zoradené podľa mesiacov a vo farbe, ktorú zastupujú v dúhovom spektre.

Tabuľka 2: Prehľad predadaptačných stretnutí

MESIAC	TÉMY PREDADAPTAČNÝCH STRETNUTÍ
APRÍL	1. Deň detských prekvapení
	2. Narodeniny pani Zeme
MÁJ	1. Otváranie školskej záhrady
	2. Kamaráti so slniečkom
JÚN	1. Deň detských radostí
	2. Čarovná záhradka

APRÍL

1. Deň detských prekvapení – stretnutie sa nesie v znamení *fialovej farby* (farby odvahy) a *Svetového dňa zdravia*. Obsahom herného popoludnia sú zábavno-športové aktivity s účasťou rodičov a novoprijatých detí zamerané na pestovanie návykov zdravého životného štýlu, bádateľských aktivít, rozvíjania psychomotorických zručností, koordinačných schopností a zmyslu pre rytmus. Voľné hry a ochutnávka sú spolu s prítomnosťou rodičov dieťaťa využívané ako prostriedky k zoznámeniu dieťaťa s prostredím materskej školy, učiteľmi a inými deťmi.

2. Narodeniny pani Zeme – popoludňajšie aktivity sú pre deti a ich rodičov organizované pri príležitosti *Dňa Zeme*. Prostredníctvom výtvarných činností, bádateľských aktivít, hudobno-pohybových hier a zážitkových environmentálnych aktivít sa u detí prehľbuje šetrný vzťah k prírode a životnému prostrediu. Deň prebieha v znamení *modrej* a *tmavomodrej farby* (farby nádeje).

MÁJ

1. Otváranie školskej záhrady – netradičné popoludnie celej rodiny v materskej škole je určené pre deti a rodičov pri príležitosti *Dňa rodiny*. Herné stretnutie sa nesie v znamení *zelenej farby* (farby prírody). Obsahom stretnutia je symbolické otváranie školskej záhrady, piknik v prírode, ukážka starostlivosti o bábätko, hudobno-pohybové a psychomotorické hry s padákom. V príjemnom prírodnom prostredí je deťom a ich rodičom poskytnutá možnosť venovať sa voľným a tvorivým aktivitám podľa vlastného výberu.

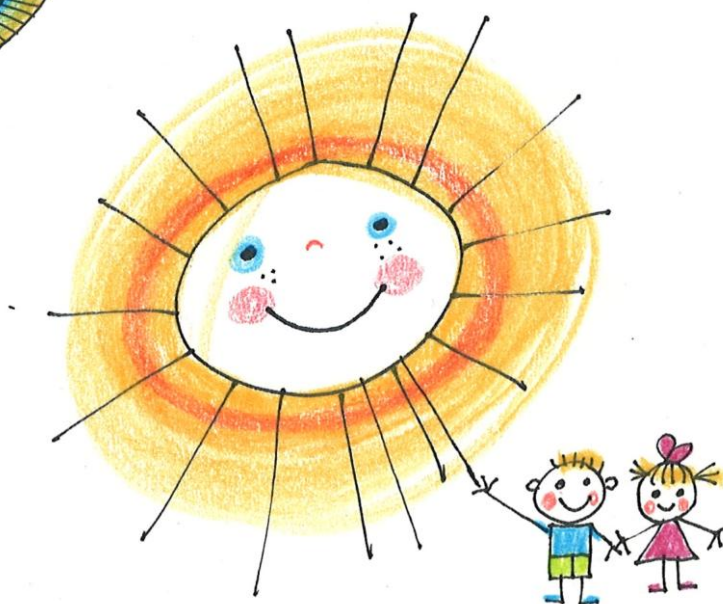
2. Kamaráti so slniečkom – stretnutie sa nesie v znamení *žltej farby* – farby slnka. Prostredníctvom aktivít sa u detí podporuje rozvoj vnímania a pozorovania, oboznamujú sa s rôznorodosťou farebného spektra, rozvíjajú si jemnú motoriku rúk. Deťom a ich rodičom sú ponúknuté jednoduché nápady ako aktívne stráviť čas s ostatnými, s ktorými si môžu rozvíjať spoločného ducha kreativity v príjemnom prostredí materskej školy.

JÚN

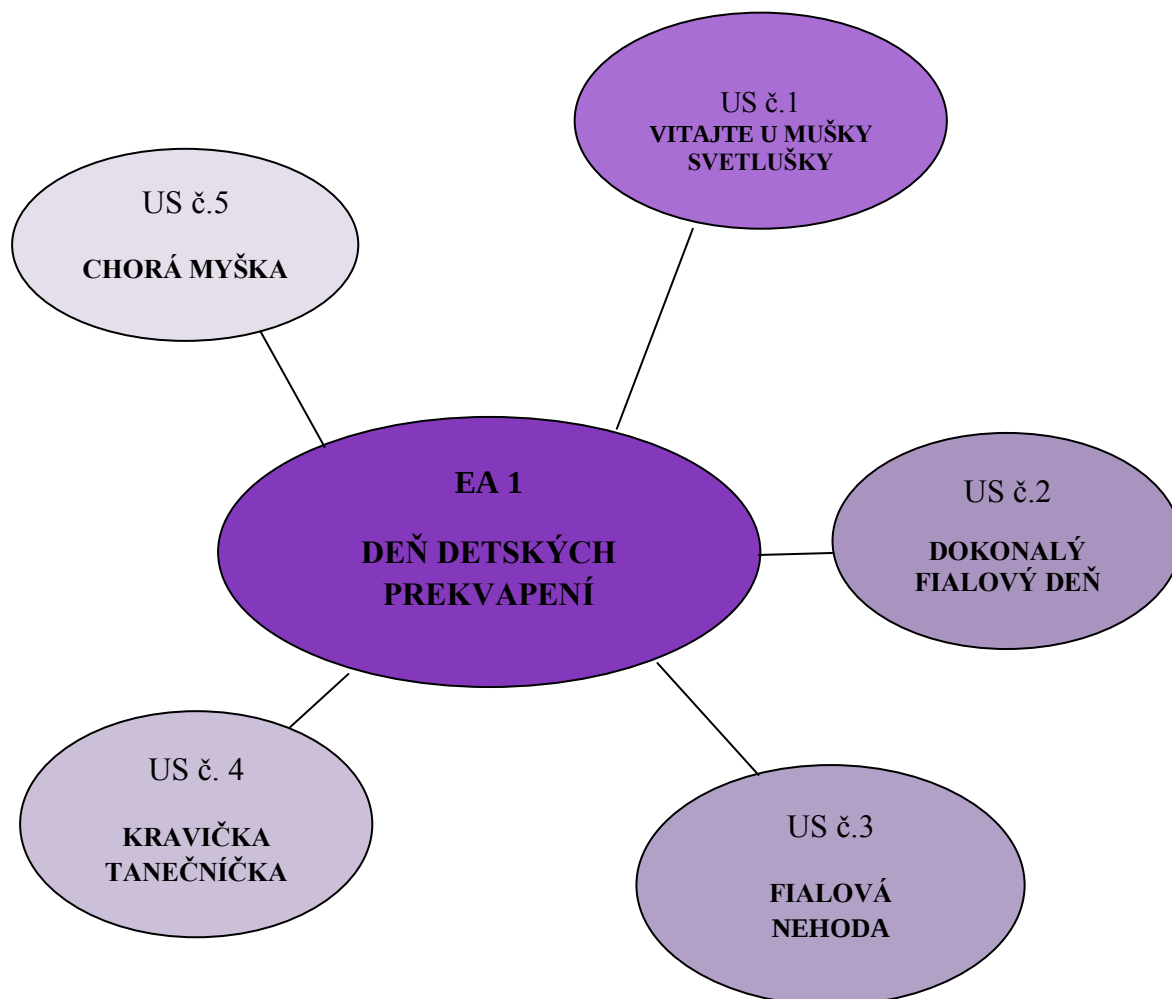
1. Deň detských radostí - deň, ktorý je venovaný sviatku MDD. Stretnutie plné hier, súťaží a zábavy sa nesie v znamení *oranžovej farby* (farby optimizmu). Celý priebeh osláv je zahalený do rúška emócií, radosti, lásky a pocitu spolupatričnosti.

2. Čarovná záhradka - herné popoludnie venované čaru prírody a kráse kvetov. Nesie sa v zmanení *červenej farby* (farby lásky a vitality). Prostredníctvom environmentálnych aktivít je umožnené prítomným vstúpiť do sveta čarovnej záhrady, skúmať rastliny, kvety, prostredníctvom využitia alternatívnych prvkov rôznych pedagogických koncepcií riešiť úlohy a objavovať záhady.

S adaptačným procesom a zvykaním na materskú školu je dôležité začať ešte predtým, než dieťa do nej skutočne nastúpi. Odmenou snaženia všetkých zúčastnených je obmedzenie adaptačných problémov novoprichádzajúcich detí a nadviazanie užšieho partnerského vzťahu s ich rodinami. Z dôvodu prehľadnejšej orientácie čitateľa v danej problematike uvádzame ako možnú inšpiráciu, či podnet, praktické ukážky jednotlivých herných popoludní realizované v období predadaptačného procesu dieťaťa. Veríme, že prínosné budú taktiež prílohy, v ktorých sú uvedené konkrétne pracovné listy, makety, detské piesne, List pre nové deti a rodičov a Adaptačný dotazník pre rodičov, ktoré sú využité v uvedenom predadaptačnom programe.

Grafické znázornenie usporiadania učebných situácií v **edukačnej aktivite 1**
"DEŇ DETSKÝCH PREKVAPENÍ"

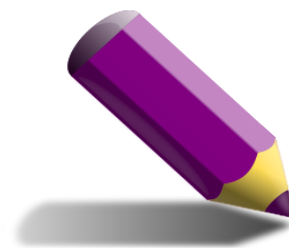
Učebné situácie ako súčasti edukačnej aktivity:

1. Vitajte u Mušky Svetlušky
2. Dokonalý fialový deň
3. Fialová nehoda
4. Kravička tanečníčka
5. Chorá myška

Edukačná aktivita č. 1

Téma stretnutia:

DEŇ DETSKÝCH PREKVAPENÍ

Kompetencie: psychomotorické, osobnostné, sociálne, komunikatívne, kognitívne.

Tematické okruhy: Ja som, Ľudia, Kultúra.

Veková skupina detí: 2 - 3 roč.

Predpokladaná dĺžka stretnutia, trvanie činností:

celková dĺžka stretnutia je približne 1,30 h;

0,50 h- hlavná popoludňajšia činnosť,

0,40 h- voľná činnosť

Čiastkové vzdelávacie ciele:

Kognitívna oblasť:

učebný cieľ:

- ♡ Počúvať s porozumením, slovne reagovať na jednoduché otázky a prejavíť záujem prezentovať svoje dohady.
- ♡ Spoznať a pokúsiť sa pomenovať niektoré zdravé potraviny.

Psychomotorická oblasť:

učebný cieľ:

- ♡ Zaujať pozitívne postoje k pohybu a športovým aktivitám, pokúsiť sa manipulovať s náčiním.
- ♡ Zapojiť sa do spolupráce s rodičmi a inými deťmi v hudobno - pohybovej hre *Ochorela myška*, reagovať na zmenu tempa hudobného sprievodu.

Socioemocionálna oblasť:

učebný cieľ:

- ♡ Experimentovať spolu s rodičmi pri miešaní s vlastnosťami farieb, pokúsiť sa uplatňovať pri maľovaní tvorivé variácie.
- ♡ Spoznať vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť iných pri výbere svojej značky, dokázať v spolupráci s rodičom označiť si symbolom svoju prácu.
- ♡ Pokúsiť sa tvorivo využívať rôzne výtvarné techniky, odtláčať ruky s použitím prstových farieb.
- ♡ Pokúsiť sa začať a rozvinúť hru, prejavíť záujem nadviazať verbálny a neverbálny kontakt s inými deťmi a dospelými.

Učebné pomôcky: maskot *Muška Svetluška*, maliarska čiapka, paleta, veľký štetec, fialová obálka, balík, nádoby na farby, temperové farby, voda, výkresy, štetce, prstové farby, čierna fixa, ceruzka, označenia skupiny, detské značky, CD - prehrávač, CD - nahrávky, detské vankúšiky, kniha: Jančovičová, M. *Cvičia všetky zvieratká*, metodický zásobník ranných cvičení, zdravé potraviny, tanieriky, servítky, molitanové kocky, magnetická tabuľa s písmenkami, veža hlavolam, polytechnická stavebnica SEVA, stojan na zatĺkanie, vodové farby, voskový pastel.

Integrácia obsahov edukácie:

- *Výtvarná, pracovná a technická tvorivosť* – prejavenie zručnosti pri odtláčaní rúk a maľovaní ovocia a zeleniny.
- *Umelecko - expresívna edukácia* - reakcia na zmenu tempa hudby, tvorivé experimentovanie s farbami.
- *Zdravotná a telesná edukácia* – schopnosť správne precvičiť precvičované cviky, správne dýchanie pri pohybových činnostiach, kontrola svalového dýchania a napätia pri pohybe, rozvoj pohybových zručností a schopností.
- *Spoločenská a sociomorálna edukácia* – spolupráca pri spoločnej výtvarnej činnosti, uvedomenie si vlastnej jedinečnosti a jedinečnosti iných, prezentovať svoje dohady a názory, nadväzovanie verbálneho a neverbálneho kontaktu s inými deťmi a dospelými.
- *Pracovná a technická tvorivosť* – zostrojovanie stavieb z molitanových stavebníc, stavebníc SEVA, kociek.

POPOLUDŇAJŠIE HRY A HROVÉ ČINNOSTI

Čas: 15.00 h – 15.50 h

Priebeh situácie (motivačná stratégia):

Organizácia výučby: počas popoludňajších hier a hrových činností, činnosť v centrách v malých skupinách, samostatná práca (individuálna forma).

Motivačná stratégia: popoludňajšie hry a hrové činnosti sa začínajú príchodom učiteľky, ktorá je prezlečená za maliarku, na hlave má maliarsku čiapku a v ruke drží paletu a štetec. Atmosféru dotvára príjemná relaxačná hudba, ktorá je sprievodom k rozprávaniu učiteľky.

Učebná situácia č. 1

VITAJTE U MUŠKY SVETLUŠKY

Učebné požiadavky:

- Dieťa sa pokúsi slovne reagovať na jednoduché otázky a *prejaví záujem prezentovať svoje dohady.*
- *Dieťa spozná vlastnú jedinečnosť a jedinečnosť iných pri výbere svojej značky.*
- Dieťa dokáže prejsť záujem o nadviazanie verbálneho a neverbálneho kontaktu s inými deťmi a dospelými.

Sada učebných úloh:

- ♥ Zahrajte sa spolu s rodičmi na detektívov a pokúste sa vypátrať, čo sa nachádza v balíku.
- ♥ Vyberte si značku, ktorá sa vám páči a je vám najbližšia.

Priebeh: Všetci prítomní sú v úvode stretnutia privítaní v priestoroch materskej školy a motivovaní učiteľkou, ktorá priniesla balík obsahujúci maskot *Mušky Svetlušky*, značky a fialový list. Učiteľka s deťmi a rodičmi vedie rozhovor a nabáda ich, aby vyslovovali indície, čo by sa mohlo v balíku ukrývať. Popoludňajšie stretnutie pokračuje čítaním listu od *Mušky Svetlušky*, ktorý bol súčasťou balíka určeného pre deti. Po otvorení balíka učiteľka navedie deti na to, aby si vybrali z balíka značku, ktorá ich bude symbolizovať a bude ich sprevádzať počas nasledujúceho pôsobenia v danej triede. Po výbere značiek učiteľka deti a rodičov pozýva na popoludnie plné hier, prekvapení a zážitkov, ktoré sa budú niesť v znamení motta MŠ: „*Za poznaním a zábavou*“ a korešpondovať s logom *dúhy* a *Svetového dňa zdravia*. Učiteľka ich postupne navodí na „Dokonalý fialový deň“, ktorý počas herného popoludnia spoločne prežijú s deťmi navštevujúcimi prvú triedu materskej školy.

Učebné stratégie: zmyslová percepcia, priame pozorovanie, slovný popis vnímaného, formulovanie záveru.

Učebné metódy: slovná - rozprávanie, dialogická, rozvíjania reči, rozhovor, diskusia, inštrukcia, názorná, praktických činností.

Forma: skupinová činnosť.

Učebná situácia č. 2

DOKONALÝ FIALOVÝ DEŇ

Učebné požiadavky:

- Dieťa sa pokúsi tvorivo využívať výtvarné techniky pri odtlačaní prstových farieb.
- Dieťa si dokáže v spolupráci s rodičom označiť symbolom svoju prácu.

Sada učebných úloh:

- ♥ Rozdeľte sa do skupín po štyri deti a štyria rodičia.
- ♥ Pri pracovných stoloch máte k dispozícii prstové farby, štetce a výkresy.
- ♥ Keďže sa hráme na detektívov, urobte si odtlačky vašich rúk a pozorujte ako vyzerajú.
- ♥ Keď farba zaschne, dotvorte odtlačky podľa vlastnej fantázie a označte ich symbolom, ktorý vám patrí.

Organizácia výučby: činnosť v malých skupinách (približne 4 deti a 4 rodičia v jednej skupine) pri pracovných stoloch, samostatná práca (individuálna forma). Po ukončení činností v skupinách vytvorenie spoločného kruhu, v ktorom sa uskutoční reflexia.

Motivačná stratégia: Deti sú motivované zaujímavou ponukou učebnej situácie, pri ktorej sa „registrujú“ odtlačkom vlastných rúk za členov triedy *Mušky Svetlušky*.

Priebeh: Deti v spolupráci s rodičmi pracujú pri pracovných stoloch. Učiteľka pokračuje v rozprávaní o *Svetovom dni zdravia*. Vyzve deti, aby sa rozdelili do 4 skupín. Pri pracovných stoloch majú k dispozícii prstové fialové farby, štetce, vodu, čierny tuš, čiernu fixu, výkresy a pastelky. Podľa inštrukcií učiteľky si rodičia a deti namaľujú vzájomne ruky prstovou farbou a odtlačia ich na výkres. Po zaschnutí farby dotvoria odtlačené prsty podľa vlastnej voľby a fantázie a svoju prácu označia symbolom (značkou), ktorý si vybrali z balíka. V závere činnosti sa v kruhu uskutoční reflexia, kde sa deti pokúšajú prezentovať svoje pocity a skúsenosti, ktoré pri danej činnosti nadobudli.

Učebné stratégie: priame pozorovanie, odtlačanie, kreslenie tušom, dotváranie podľa fantázie, zmyslová percepcia.

Učebné metódy: slovné - slovnej inštrukcie, praktických činností - manipulačné.

Forma: individuálna práca.

Učebná situácia č. 3

FIALOVÁ NEHODA

Učebné požiadavky:

- Dieťa v spolupráci s rodičom experimentuje s vlastnosťami farieb a pokúša sa v nich uplatňovať tvorivé variácie.
- Dieťa dokáže spoznať a pokúsi sa pomenovať niektoré zdravé potraviny.

Sada učebných úloh:

- ♡ Spomeňte si, ktoré ovocie a zelenina je charakteristické fialovou farbou.
- ♡ Použite poskytnuté makety a s pomocou rodičov ich vymaľujte a označte.

Organizácia výučby: počas popoludňajších hier a hrových činností vzájomný rozhovor a realizácia pokusu, pozorovanie a pracovné činnosti pri pracovnom stole.

Priebeh: Učebná situácia je tvorivou činnosťou učiteľky, detí a ich rodičov. Nadobúdajú v nej nové vedomosti a tvorivo podľa svojich predstáv a schopností ich zrealizujú. (Učiteľka predstavuje, že je nešikovná a zmieša spolu červenú a modrú farbu). Motivuje deti rozprávaním: „Jó deti, vyliala som farbu. To je ale problém! Ale nemusí to problémom byť, záleží na tom, ako sa na to pozeráme. Keď sa na rozliatu farbu pozrieme ako umelec, potom v nej vidíme vznik novej farby.“ Vyzýva deti, aby si spomenuli, ktoré ovocie a zelenina je práve touto farbou charakteristické. Navodí deti na to, aby vzniknutú farbu použili a poskytnuté makety repy a hrozna vymaľovali (príloha č. 3, 4). V závere si vymaľované makety s pomocou rodičov „označia - podpíšu“ a vytvoria z nich malú výstavku.

Učiteľka spieva pieseň:

**„Modrá s červenou je fialová,
modrá s červenou je fialová.**

Keď zmiešaš tieto dve naraz vidíš farbu kúzelnú.

Modrá s červenou je fialová.“

(zdroj: <http://www.veselerozpravky.sk/barney-a-priatelja-dokonal-y-fialovy-den/>)

Učebné stratégie: bádateľské aktivity, pracovné a výtvarné činnosti, zraková perцепcia.

Učebné metódy: slovné - pozorovania, slovnej inštrukcie, praktických činností.

Formy: skupinová činnosť, individuálna práca, objavovania - experimentu.

Učebná situácia č. 4, 5

KRAVIČKA TANEČNÍČKA

CHORÁ MYŠKA

Učebné požiadavky:

- Dieťa dokáže zaujať adekvátne postoje k pohybu a športovým aktivitám.
- Dieťa sa pokúsi manipulovať s náčiním.
- Dieťa sa dokáže zapojiť do spolupráce v hudobno-pohybovej hre.
- Dieťa prejaví záujem reagovať na zmenu tempa hudobného sprievodu.

Sada učebných úloh:

- ♥ Zatancujte si tak, ako to robí kravička.
- ♥ Spoločne s rodičmi a inými deťmi si zacvičte s vankúšikmi tak, aby sa vám podarilo myšku vyliečiť.

Organizácia výučby: frontálne hudobno-pohybové činnosti rodičov a detí.

Priebeh: Učiteľka slovne motivuje deti a rodičov a približuje im potraviny, ktoré sú pre ľudí zdravé. Pripomína im, aký úžitok nám dávajú zvieratá. Navedie ich nenásilnou formou na mliečne potraviny a kravičku *Milku*, ktorá je tiež fialovej farby (pripomenie im, že tento fakt sa týka iba čokolády).

Učiteľka sa prihovára deťom:

„Kravička rada tancuje. Pasie sa na lúke a vrtí bokmi. Čím si lepšie zatancuje, tým nám dá aj chutnejšie mliečko.“

Našej krave chutí tráva,

-v stojí ruky vbok, pokyvovanie bokmi do strán

potom chutné mliečko dáva.

-pohladíme sa po brušku

Vlní bokmi parádnica,

- vlníme bokmi a rukami voľne v upažení – tancujeme

ako brušná tanečnica.

- krútime bokmi z jednej strany na druhú (Jančovičová, 2013, s. 49).

„Myška si však na svoje zdravie pozor nedávala a tak ochorela. Spoločne si zacvičíme s vankúšikmi a uvidíme, či sa nám myšku podarí vyliečiť.“

Ochorela myška malá,

- ľah na vankúšik

doktora si zavolala a pán doktor múdra hlava,

- predklon a záklon hlavy

sladké lieky myške dáva.

- sed na vankúši

Prišli zhora, prišli zdola, pozrieť myšku či je chorá,

- stoj; krčiť prednožmo striedavo pravou a ľavou nohou

- vankúš si podávame do rúk pod kolenom

uvideli, zaplakali, čokoládu myške dali.

- kľak; sed na päty, otváranie a zatváranie

Čujte deti, dobrá správa, už je naša myška zdravá,

- vzpor drepmo, vzpor stojmo – vankúša sa dotýkame prstami na zemi pri vzpore drepmo

vyskočila od radosti, teraz našu mačku zlostí.

- poskoky znožné okolo vankúšika

(zdroj: <http://zvedaveslniecko.sk/?=ochorela+my%C5%A1ka+mal%C3%A1>)

Učiteľka v závere pohybovej aktivity navedie deti a ich rodičov na hostinku zdravia.

Učebné stratégie: hudobno- pohybové činnosti, hostinka zdravia.

Učebné metódy: slovné, názorné, praktickej činnosti.

Formy: frontálna a individuálna.

POPOLUDŇAJŠIE HRY A HROVÉ ČINNOSTI

Čas: 15:50 – 16:30

Navrhované pomôcky a aktivity: molitanové kocky, hry s magnetickou tabuľou a písmenkami, veža hlavolam, polytechnická stavebnica SEVA, stojan na zatĺkanie, maľovanie vodovými farbami, kreslenie podľa vlastnej voľby voskovým pastelom, ochutnávka zdravých potravín.

Záver: V závere stretnutia ukončenie spoločne v kruhu, pohybovou hrou „***Spoločne.***“ Učiteľka pripne do priestoru triedy fialovú stuhu, ktorá bude všetkým zúčastneným pripomínať spoločne strávené chvíle v znamení dokonalého farebného dňa. *Muška Svetluška* sa rozlúči s deťmi a rodičmi, poďakuje im za účasť na stretnutí a zároveň ich pozve na ďalšie stretnutie, ktoré sa bude niesť v znamení modrej farby - farby planéty Zem.

PIESEŇ: *"SPOLOČNE"*

*„Čím viac sa hráme spoločne, spoločne, spoločne,
chceme sa hrať spoločne bude nám fajn.“*

(striedavé poskoky 3x na P a Ľ nohe, podrepy dole a hore, v závere krútenie okolo vlastnej osi).

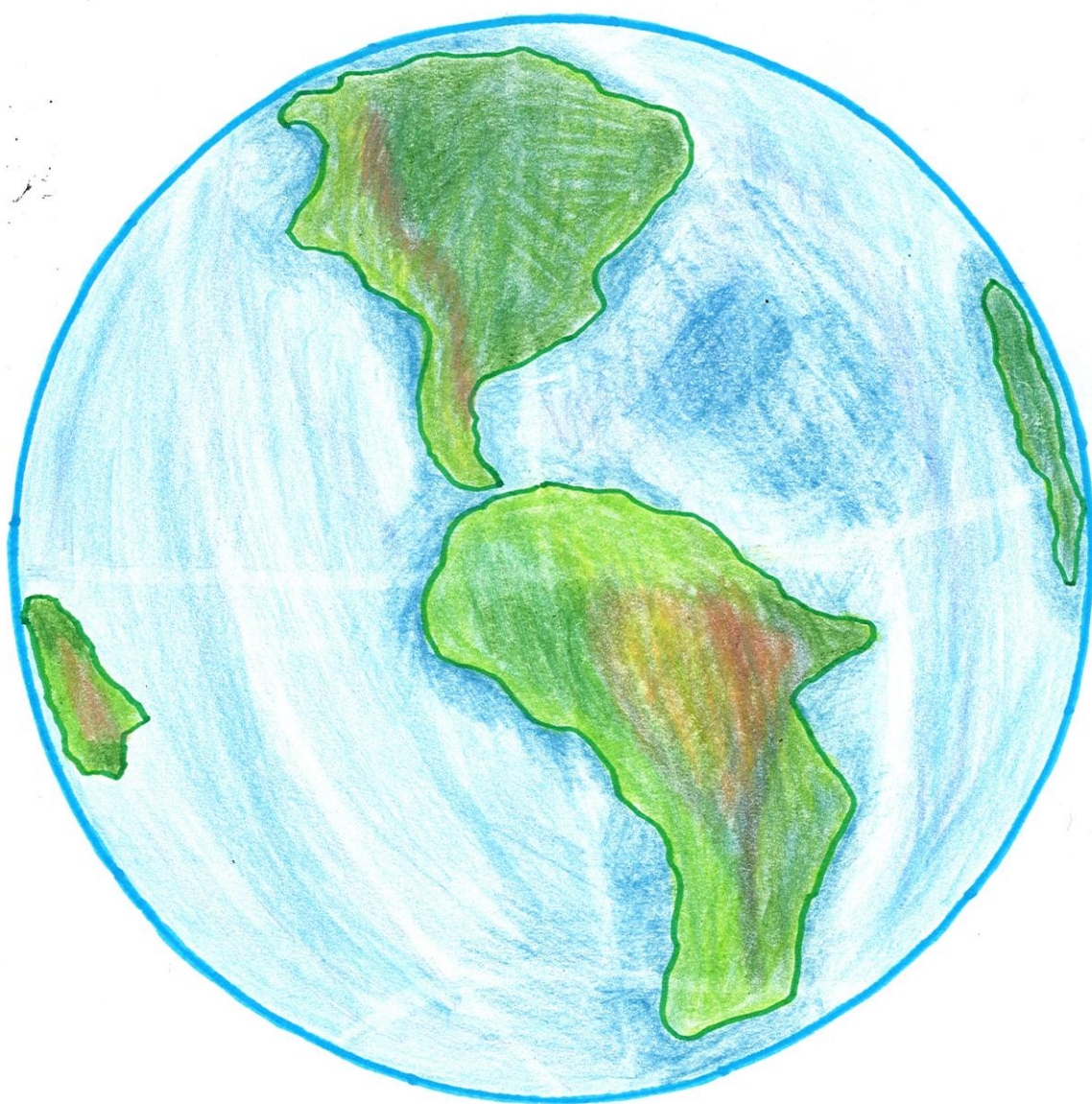
*„Čím budeme viac spolu, viac spolu, viac spolu,
čím budeme viac spolu, bude nám fajn.*

*Ked' budeme priateľom, bude nám veselo,
čím viac budeme priateľom, bude nám fajn.“*

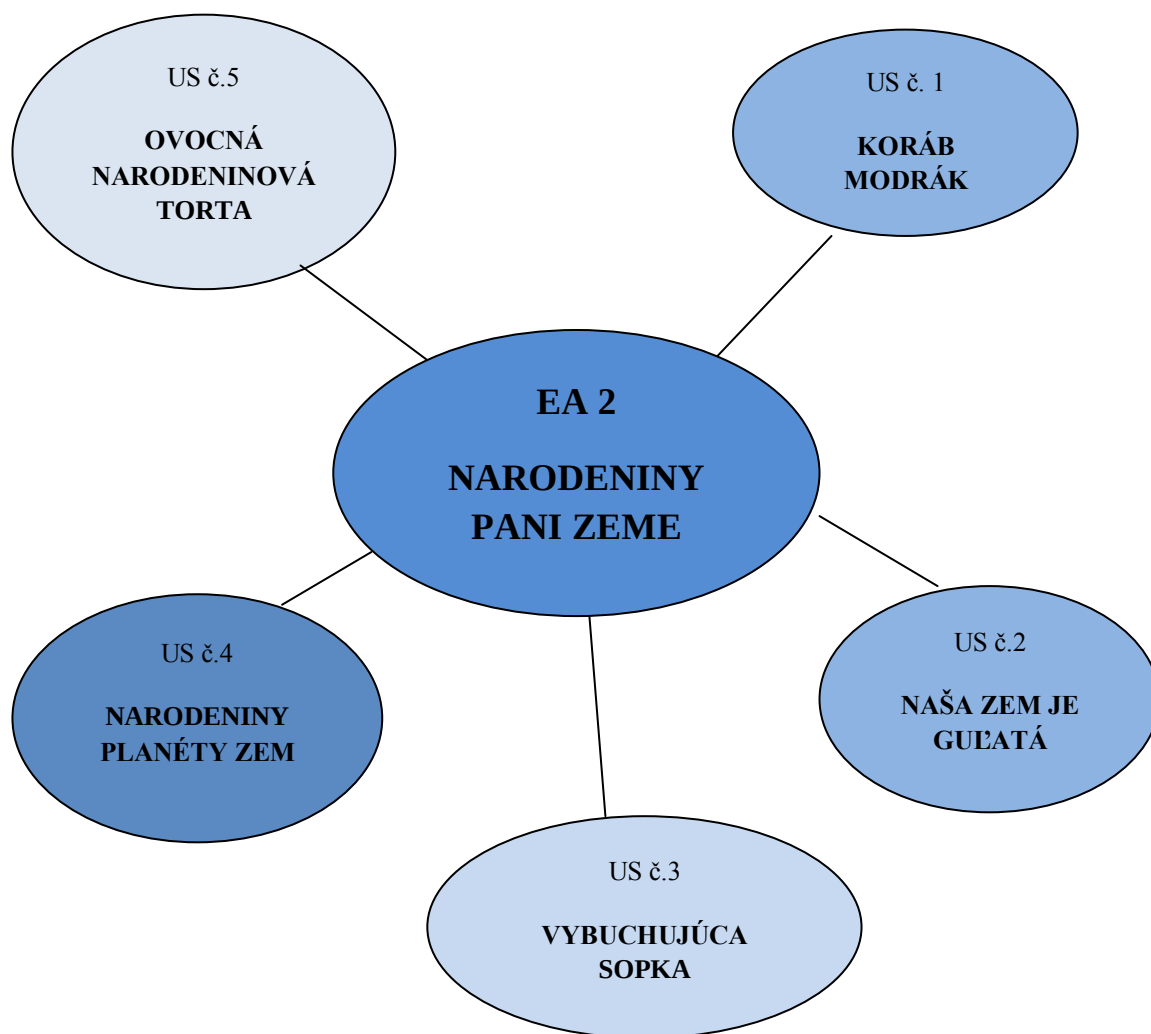
(držanie za ruky v kruhu, chôdza do prostriedku kruhu a späť, vzpažiť ruky a zapažiť, otočiť sa okolo vlastnej osi).

* spev piesne na melódiu „Sedí mucha na stene“ (príloha č. 5)

Grafické znázornenie usporiadania učebných situácií v **edukačnej aktivite 2**
"NARODENINY PANI ZEME"

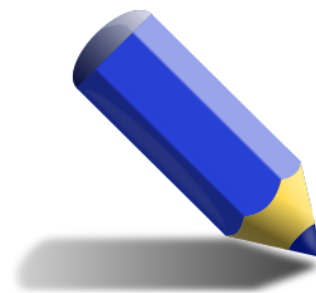
Učebné situácie ako súčasť edukačnej aktivity:

1. Koráb Modrák
2. Naša Zem je guľatá
3. Vybuchujúca sopka
4. Narodeniny planéty Zem
5. Ovocná narodeninová torta

Edukačná aktivita č. 2

Téma stretnutia:

NARODENINY PANI ZEME

Kompetencie: psychomotorické, osobnostné, sociálne, komunikatívne, kognitívne.

Tematické okruhy: Ja som, Príroda, Ľudia, Kultúra.

Veková skupina detí: 2 - 3 roč.

Odhadovaná dĺžka stretnutia, trvanie činností:

celková dĺžka stretnutia je približne 1,30 h;

0,50 h- hlavná popoludňajšia činnosť,

0,40 h- voľná činnosť

Čiastkové vzdelávacie ciele:

Kognitívna oblasť:

učebný cieľ:

♥ Uviesť príklad a s pomocou rodičov vybrať zdravé potraviny, ktoré sú prospešné pre ľudský organizmus.

Psychomotorická oblasť:

učebný cieľ:

♥ Zapojiť sa do dramatického stvárnenia textovej časti HPH: „*Naša Zem je guľatá.*“

♥ Zapojiť sa do praktickej činnosti pri vytváraní sopky z plastelíny s využitím prírodných produktov, prejavíť záujem experimentovať s výtvarným materiálom.

♥ Spolupracovať s rodičmi na výrobe makety svetadielu, pokúsiť sa uplatniť technickú tvorivosť.

Socioemocionálna oblasť:

učebný cieľ:

♥ Vypočuť si s porozumením rozprávanie o Modrom korábe.

♥ Pokúsiť sa rozprávať o svojich pocitoch a dojmach, ochotne sa zapájať do skupinovej práce.

♥ Pozorovať experimentovanie s výtvarným materiálom, v spolupráci s dospelými využiť potravinársku farbu k pokusu o sopke.

Učebné pomôcky:

malé poháre, tanieri, plastelína, jedlá sóda, ocot, červené potravinárske farbivo, čajové lyžičky, kniha: Senčanskí, T. 2001. *Malý vedec*; papierový ďalekohľad, batikovaná látka, maskot *Mušky Svetlušky*, modré kľbko, kusy modrej vlny, veľká kartónová ryba, detské značky, temperové farby, výkresy, lepidlo, cestoviny, voda, štetce, kartón, modrá stuha, (Podhradská, M.- Čanaky, R. 2008. *Spievankovo 2*. [CD - Rom]. Bratislava: TONADA, 2008), pracovný zošit, pracovné listy, ovocná torta v podobe dúhy.

Integrácia obsahov edukácie:

- *Výtvarná, pracovná a technická tvorivosť* – pracovné techniky (lepenie) makety svetadielov, pracovný postup, rozvoj jemnej motoriky, prejavovanie zručnosti a tvorivosti pri práci s plastelínou, zachovávanie pracovného postupu.
- *Umelecko - expresívna edukácia* - reakcia na zmenu tempa hudby, tvorivé experimentovanie s potravinárskym farbivom.
- *Zdravotná a telesná edukácia* – rozlišovanie zdravých a nezdravých potravín.
- *Spoločenská a sociomorálna edukácia* – spolupráca pri spoločnej výtvarnej činnosti, kooperácia pri činnostiach.
- *Jazyková a komunikačná edukácia* – počúvanie s porozumením.
- *Prírodovedná edukácia* - prostredníctvom environmentálnych aktivít prehľbovanie šetrného vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

POPOLUDŇAJŠIE HRY A HROVÉ ČINNOSTI

Čas: 15.00 h – 15.50 h

Priebeh situácie (motivačná stratégia):

Organizácia výučby: počas popoludňajších hier a hrových činností činnosť v malých skupinách, frontálna činnosť, samostatná práca (individuálna forma).

Motivačná stratégia: popoludňajšie hry a hrové činnosti sa začínajú príchodom maskota triedy *Mušky Svetlušky*, ktorá prichádza do triedy s učiteľkou prezlečenou v námorníckom oblečení. Na hlave má námornícku čiapku a v ruke drží papierový ďalekohľad. Atmosféru dotvára príjemná relaxačná hudba charakterizujúca zvuky mora.

Učebná situácia č. 1

KORÁB MODRÁK

Učebné požiadavky:

- Dieťa sa pokúša vypočítať s porozumením rozprávanie o Modrom korábe.
- Dieťa prejaví záujem zapojiť sa do skupinovej činnosti.

Sada učebných úloh:

- ♥ Zavrite si oči a predstavte si veľkú modrú planétu.
- ♥ V spolupráci s rodičmi porozmýšľajte, čo všetko by sme mohli na planéte vidieť.
- ♥ Vezmite si modré kľbko vlny a pošlite ho za pomoci rodiča po morskej hladine kamarátovi.
- ♥ Plávajte kľbkom po mori a znázorníte cesty rýb a veľrýb.
- ♥ V prostriedku mora pláva veľká ryba.
- ♥ Zahrajte sa na rybárov. Priviažte s pomocou rodičov kus modrej vlny k rybke a na druhý koniec pripnite svoju značku.

Priebeh: Všetci prítomní sú v úvode stretnutia privítaní v priestoroch materskej školy a motivovaní rozprávaním učiteľky. Deti sedia na koberci okolo modrého mora (batikovanej modrej látky) a počúvajú rozprávanie učiteľky: „*Na šírom modrom mori, v modrých vlnách, plával modrý koráb. Volal sa Modrák. Pri kormidle stál starý kapitán v modrom tričku a s modrou čapicou na hlave. Vo vode plávali malé a veľké modré ryby. Po modrej oblohe putovali tmavomodré mraky. Ocitli sme sa na modrej planéte.*“ Deti na pokyn učiteľky zavrú oči a predstavujú si modrú planétu, všetko čo modré na planéte môžu vidieť. Prostredníctvom modrého kľbka, vytvoria veľkú pavučinu, ktorá znázorňuje cestu rýb a veľrýb po morskej hladine. V prostriedku látky je umiestnená veľká kartónová ryba s dierkami, na ktoré rodičia spolu s deťmi uviažu modrú vlnu a na druhý koniec umiestnia svoju značku. Po pripojení všetkých značiek učiteľka zodvihne rybu a spoločne s prítomnými usúdia, že sa im spoločne podarilo rybu z mora vyloviť (Kudrnáčová, 2007).

Učebná stratégia: zmyslová perцепcia, priame pozorovanie, slovný popis vnímaného, formulovanie záveru.

Metódy: rozhovor, inštrukcia, názorná, praktických činností – manipulačné, kooperatívna frontálna činnosť.

Forma: individuálna, skupinová, frontálna.

Učebná situácia č. 2

NAŠA ZEM JE GULATÁ

Učebné požiadavky:

- Dieťa sa dokáže zapojiť do dramatického stvárnenia textovej časti hry.

Sada učebných úloh:

- ♡ Zatvorte si oči a predstavte si, že plávate na korábe po mori na našej planéte Zem na tajomný ostrov.
- ♡ Na tajomnom ostrove žijú samé exotické zvieratá a vtáky (také, aké ste videli v ZOO).
- ♡ Poradte sa s rodičmi a porozmýšľajte, ako by mohli vyzerat'.
- ♡ Zaspievajte si spoločne so mnou o nich pesničku.

Organizácia výučby: činnosť vo veľkej skupine počas popoludňajších hier a hrových činností.

Motivačná stratégia: Učiteľka motivuje deti rozprávaním o tajomnom ostrove na ktorý sa musia spoločne korábom doplaviť, aby mohli spoločne objaviť záhady planéty Zem.

Priebeh: Táto činnosť nadväzuje na predchádzajúcu. Učiteľka motivuje deti a ich rodičov, aby si zavreli oči a predstavili si, že plávajú na korábe po mori na planéte Zem na tajomný ostrov. Nachádza sa tu krásna príroda, krásne svieti slnko a žijú tu samé exotické zvieratá a pestrofarebné vtáky. Nabáda ich, aby si predstavili, ako by to mohlo na tajomnom ostrove vyzerat'. Pripomína im, že možno tam žijú také zvieratá, ktoré už mohli vidieť na návšteve v ZOO. Deti spolu s rodičmi vyslovujú svoje dohady, navzájom sa pokúšajú dopĺňať a vyvodiť nejaký spoločný záver. Po doplávaní na ostrov zvierat si zaspievajú o nich pesničku.

1. „ Naša Zem je guľatá, umta, umta, umtata, žijú na nej zvieratá, umta, umta, umtata.

Keby bola hranatá, umta, umta, umtata, nebola by guľatá, umta, umta, umtata.

Najväčšie zviera je slon, umta, umta, umtata, nos ma ako saxofón, umta, umta, umtata.

Keby nemal saxofón, umta, umta, umtata, nebol by to žiadny slon, umta, umta, umtata..... “

Deti spolu s rodičmi spievajú pieseň, pohybujú sa v priestore triedy a napodobňujú pohyby a charakteristické znaky zvierat. V závere učebnej situácie učiteľka prítomných

primeraným spôsobom upozorní na dôležitosť ochrany prírody a priblíži im potrebu a význam starostlivosti o ňu.

**2. „Naša Zem je guľatá, umta, umta, umtata, žijú na nej zvieratá, umta, umta, umtata.
Vetrík nám pofukuje, umta, umta, umtata, stromami pohybuje, umta, umta, umtata.
Na Zem nám slnko svieti, umta, umta, umtata, radujme sa deti, umta, umta, umtata.
Aj zvery sa radujú, umta, umta, umtata, veselo poskakujú, umta, umta, umtata.
Na Zem si pozor dáme, umta, umta, umtata, odpadky pozbierame, umta, umta, umtata.
Vyčistíme potoky, umta, umta, umtata, nebojme sa roboty, umta, umta, umtata.
Vyčistíme si lesy, umta, umta, umtata, naša Zem sa poteší, umta, umta, umtata.“**

(zdroj: Podhradská, M. - Čanaky, R. 2008. Spievankovo 2. [CD - Rom]. Bratislava: TONADA, 2008)

Učebné stratégie: hudobno-pohybová expresia, spev piesní, zmyslová percepcia, rozhovor s environmentálnou tematikou.

Učebné metódy: slovnej inštrukcie, rozhovor, praktickej činnosti, interakčné – sociálna a morálna diskusia.

Forma: frontálna v kruhu a priestore triedy.

Poznámka: Túto učebnú situáciu je možné počas školského roka realizovať s deťmi niekoľkokrát. Obmenou v tejto konkrétnej hudobno-pohybovej hre môže byť využitie rekvizít, prípadne zvieracích čiapok.

Učebná situácia č. 3

VYBUCHUJÚCA SOPKA

Učebné požiadavky:

- Dieťa sa dokáže zapojiť do praktickej činnosti pri vytváraní sopky.
- Dieťa prejaví záujem v spolupráci s rodičom experimentovať s výtvarným materiálom, farby vie využiť na pokus.

Sada učebných úloh:

- ♡ Položte pohár do stredu taniera, strany taniera obaľte plastelínou, až vytvoríte tvar sopečného kužela.
- ♡ Opatrne naplňte pohár jedlou sódou do polovice jeho výšky.
- ♡ Pridajte trochu červeného farbiva.
- ♡ Pomocou lyžičky pomaly nalejte na jedlú sódu trochu octu.
- ♡ Ustúpte kúsok ďalej a pozorujte výsledok.

Organizácia výučby: činnosť v malých skupinách (približne 4 deti a 4 rodičia v jednej skupine) pri pracovných stoloch, samostatná práca (individuálna forma). Po ukončení činností v skupinách spoločný kruh, v ktorom sa uskutoční reflexia.

Motivačná stratégia: Deti sú motivované zaujímavou ponukou učebnej situácie, pri ktorej sa stávajú svedkami netradičného experimentu „*vybuchujúcej sopky*“ (príloha č. 6).

Priebeh: Deti v spolupráci s rodičmi pracujú pri pracovných stoloch. Učiteľka pokračuje v rozprávaní o tom, čo všetko sa na planéte Zem nachádza. Vyzve deti, aby sa rozdelili do 4 skupín. Pri pracovných stoloch majú k dispozícii tanier, poháre, plastelínu, ocot, lyžičku a jedlú sódu. Podľa inštrukcií učiteľky si rodičia a deti vytvoria v danej skupine sopku. Tú neskôr „oživia“. Po pozorovaní výsledku pokusu im učiteľka vysvetlí, že aj takéto javy sa na planéte Zem stávajú a čo negatívne môže prípadne pre planétu znamenať (Sencánski, 2001).

Učebné stratégie: priame pozorovanie, rozhovor, vysvetlenie nového pojmu, zmyslová percepcia, experiment, skúmanie, posudzovanie.

Učebné metódy: slovnej inštrukcie, praktických činností - tvorivá činnosť, bádateľské – objavovania, experimentu.

Forma: experimentálna činnosť v malých skupinách.

Učebná situácia č. 4

NARODENINY PLANÉTY ZEM

Učebné požiadavky:

- Dieťa spoločne s rodičmi spolupracuje na výrobe makety svetadielu.
- Dieťa sa pokúsi vhodne a tvorivo kombinovať prírodný a výtvarný materiál.

Sada učebných úloh:

- ♡ Zhotovte s pomocou rodičov maketu svetadielu.
- ♡ Vhodne sa snažte kombinovať prírodný a výtvarný materiál.
- ♡ Dohodnite sa vzájomne s ostatnými na jednotlivých častiach pri vytváraní makety Zeme.

Organizácia výučby: počas popoludňajších hier a hrových činností tvorivá činnosť pri pracovnom stole. Po skupinách deti s rodičmi dotvárajú podklad jednotlivých častí kontinentov farebnými cestovinami. Po dokončení svetadielu ho nalepia na vopred vyhotovený podklad znázorňujúci planétu Zem.

Priebeh: Učebná situácia je tvorivou činnosťou učiteľky, detí a ich rodičov. V malých skupinkách na podnet učiteľky vyplňajú priestor jednotlivých makiet svetadielov lepením farebných cestovín. Po vyhotovení svetadielu prilepia maketu svetadielu na vopred pripravený podklad. Spoločnou prácou tak všetky skupiny vytvoria maketu planéty Zem.

Učebné stratégie: pracovné a výtvarné činnosti, zraková percepcia, lepenie.

Učebné metódy: slovná – vysvetľovania, pozorovania, slovnej inštrukcie, praktických činností.

Formy: činnosť v malých skupinách, individuálna práca.

Poznámka: Uvedené učebné požiadavky, ako aj sady učebných úloh sa môžu pre čitateľa javiť pomerne náročné pre vekovú skupinu 2-3 ročných detí. Sú však priamo overené v edukačnej praxi a deti ich za pomoci rodičov a interakcie s ostatnými deťmi bez problémov zvládli.

Učebná situácia č. 5

OVOCNÁ NARODENINOVÁ TORTA

Učebné požiadavky:

- Dieťa uvedie príklad a rozlišuje zdravé a nezdravé potraviny.
- Dieťa pozná základné druhy ovocia.
- Dieťa rozozná chuť základných druhov ovocia.

Sada učebných úloh:

- ♡ Spomeňte si, ktoré potraviny sú pre náš organizmus zdravé.
- ♡ Povedzte, ktoré organizmu škodia.
- ♡ Zablahožejajte planéte Zem k jej narodeninám, zaspievajte jej.
- ♡ Pohostite sa na ovocnej torte.

Organizácia výučby: v závere herného popoludnia „oslava narodenín pani Zeme“.

Priebeh: Učiteľka slovne motivuje deti a rodičov a približuje im potraviny, ktoré sú ľuďom prospešné. Poukáže naopak aj na tie, ktoré organizmu škodia. Navedie ich nenásilnou formou na narodeninovú tortu vo forme dúhy, zloženú z ovocia, ktorou zablahožejajú planéte Zem k jej sviatku. V závere zaspievajú pieseň „*Veľa šťastia zdravia*“ (príloha č. 7) a pohostia sa na ovocnej narodeninovej torte.

Učebné stratégie: rozhovor o potravinách, spev piesne, hostinka zdravia.

Učebné metódy: slovné, názorné, praktickej činnosti.

Formy: frontálna a individuálna.

POPOLUDŇAJŠIE HRY A HROVÉ ČINNOSTI

Čas: 15:50 – 16:30

Navrhované pomôcky a aktivity:

drevený list FILINO - vhodný na tréning motorických zručností dieťaťa a nápomocí detskej koncentrácii a manuálnej zručnosti, magnetický rybolov, zvukové valčeky,

vyfarbovanie pracovných listov s tematikou ku Dňu Zeme (príloha č. 8, 9, 10, 11, 12),
ochutnávka zdravej torty.

Záver: V závere stretnutia ukončenie spoločne v kruhu básničkou:

„Jedna guľa, druhá guľa, guľa sa aj zemeguľa.

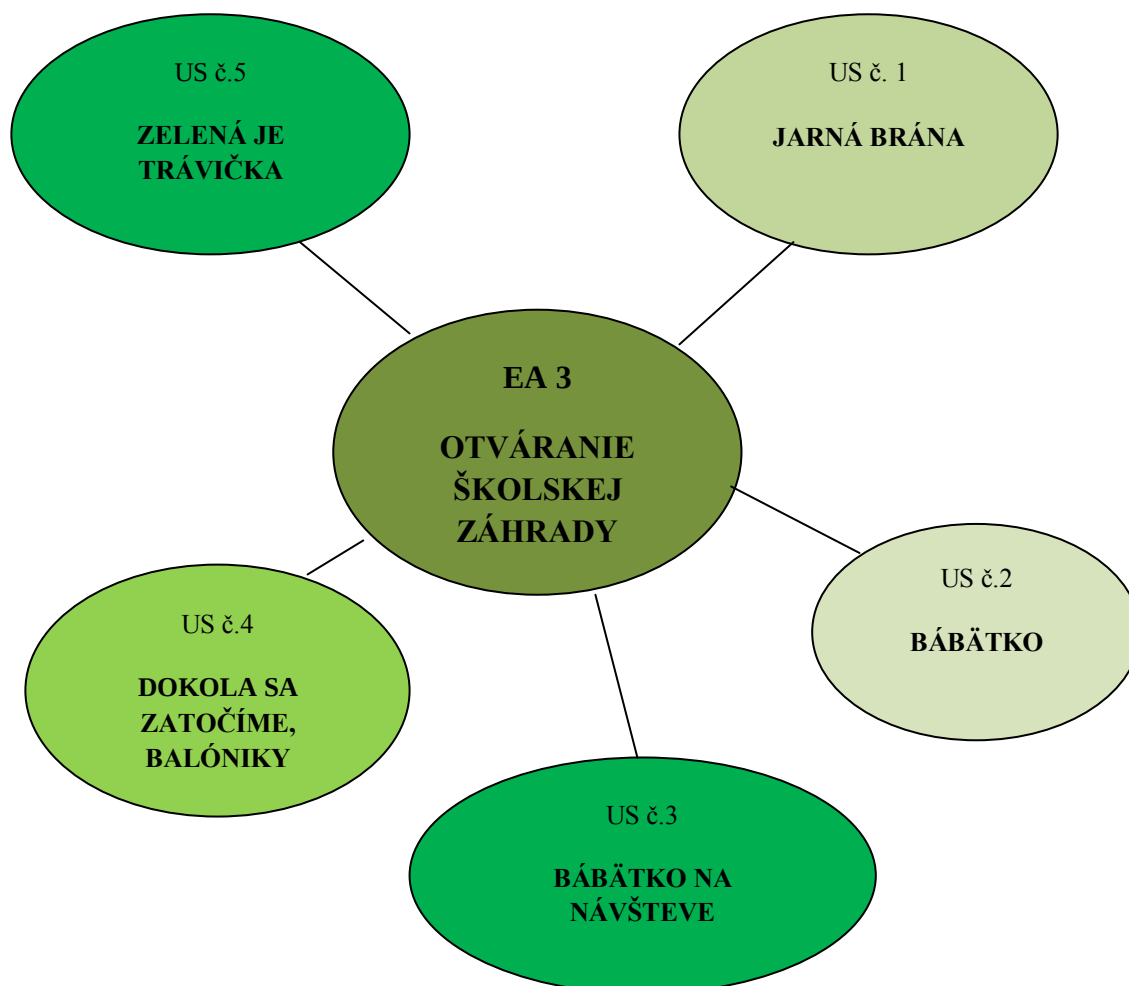
Zem je veru guľatá, veľká modrá planéta.

Aj ostatné planéty, majú tiež tvar guľatý“ (Juhásová, 2013, s.7).

Učiteľka pripne do priestoru triedy modrú stuhu, ktorá bude všetkým zúčastneným pripomínať spoločne strávené chvíle v znamení dobrodružného modrého dňa. *Muška Svetluška* sa rozlúči s deťmi a rodičmi, poďakuje im za účasť na stretnutí a zároveň ich pozve na ďalšie stretnutie, ktoré sa bude niesť v znamení zelenej farby.

Grafické znázornenie usporiadania učebných situácií v **edukačnej aktivite 3**
"OTVÁRANIE ŠKOLSKEJ ZÁHRADY"

Učebné situácie ako súčasti edukačnej aktivity:

1. Jarná brána
2. Bábätko
3. Bábätko na návšteve
4. Dokola sa zatočíme, balóniky vyhodíme
5. Zelená je trávička

Edukačná aktivita č. 3

Téma stretnutia:

OTVÁRANIE ŠKOLSKEJ ZÁHRADY

Kompetencie: psychomotorické, osobnostné, sociálne, komunikatívne, kognitívne.

Tematické okruhy: Ja som, Ľudia, Kultúra.

Veková skupina detí: 2 - 3 roč.

Odhadovaná dĺžka stretnutia, trvanie činností:

celková dĺžka stretnutia je približne 1,30 h;

0,50 h- hlavná popoludňajšia činnosť,

0,40 h- voľná činnosť

Čiastkové vzdelávacie ciele:

Kognitívna oblasť:

učebný cieľ:

♡ Pomenovať a opísať najbližších členov rodiny, pokúsiť sa zaujať pozitívne postoje k členom rodiny, spoznať potrebu starostlivosti o bábätko.

Psychomotorická oblasť:

učebný cieľ:

♡ Pokúsiť sa uplatniť získané schopnosti v pohybovej improvizácii podľa hudby a zosúladiť tanečný beh v útvaroch – dvojiciach.

♡ Prejaviť záujem o zhotovenie papierového bábätka technikou lepenia, vyfarbiť ho v spolupráci s rodičom podľa príslušného pohlavia a dotvoriť farebnými stužkami.

♡ Zapojiť sa do hry s farebným padákom a prejsť z nej radosť.

Socioemocionálna oblasť:

učebný cieľ:

♡ Pokúsiť sa vyjadriť empatické postoje k svojmu okoliu.

Učebné pomôcky:

makety bábätka, maskot *Mušky Svetlušky*, makety zavinovačiek, farebné stužky, farebné pastelky, lepidlo, zelená prstová farba, bábika, farebný padák, balóny, piknikové koše, deky, CD - prehrávač, CD - *Fíha, trala-la*, metodický zásobník hier.

Integrácia obsahov edukácie:

Výtvarná, pracovná a technická tvorivosť – prejavenie zručnosti pri kreslení a lepení bábätiek.

Umelecko-expressívna edukácia - reakcia na zmenu tempa hudby, hudobno-pohybové činnosti.

Zdravotná a telesná edukácia - schopnosť správnej starostlivosti o najmenšieho člena rodiny, psychomotorické hry s padákom.

Spoločenská a sociomorálna edukácia - spolupráca pri spoločnej výtvarnej činnosti, empatické cítenie, radosť z hry.

Pracovná a technická tvorivosť – zostrojovanie stavieb z piesku.

POPOLUDŇAJŠIE HRY A HROVÉ ČINNOSTI

Čas: 15.00 h – 15.50 h

Priebeh situácie (motivačná stratégia):

Organizácia výučby: počas popoludňajších hier a hrových činností, činnosť v priestore školskej záhrady, činnosti v malých skupinkách na jednotlivých stanovištiach, samostatná činnosť (individuálna forma).

Motivačná stratégia: popoludňajšie hry a hrové činnosti sa začínajú otváraním školskej záhrady, učiteľka je prezlečená za záhradníčku, má oblečené zelené montérkové nohavice na traky a na hlave má veľký klobúk s kvetinami. V ruke drží košík a v ňom má ukryté symbolické kľúče od „jarnej záhrady“.

Za doprovodu spevu piesne otvára *Jarnú bránu*.

Učebná situácia č. 1

JARNÁ BRÁNA

Učebné požiadavky:

- Dieťa sa pokúsi uplatniť získané schopnosti v pohybovej improvizácii podľa hudby.
- Dieťa sa pokúsi zosúladiť tanečný beh v útvaroch – dvojiciach.

Sada učebných úloh:

- ♡ Utvorte spolu s rodičmi dvojice a chyt'te sa za ruky.
- ♡ Prvá dvojica v poradí zdvihne spojené ruky a utvorte bránu.
- ♡ Všetky ostatné dvojice prechádzajte cez bránu, až pokiaľ sa brána nezatvorí.
- ♡ Posledná dvojica, ktorá prebehla bránou sa pri budúcom opakovaní hry stáva vedúcou dvojicou a znázorňuje bránu.

Priebeh: Všetci prítomní sú v úvode stretnutia privítaní v priestoroch školskej záhrady. Popoludnie je organizované pri príležitosti *Dňa rodiny*. Deti si hneď v úvode vytvoria s rodičmi dva rady oproti sebe a spievajú pieseň (príloha č. 13):

„Jarná brána zelená sa, jarná brána otvára sa.

Kadiaľ ty, tadiaľ ja, brána sa už otvára.

Kadiaľ ty, tadiaľ ja, brána sa už zatvára.“

Deti spolu s rodičmi utvoria dvojice a chytia sa za ruky.

1.- 4. takt: počas spevu chodia deti v dvojstupe.

Pri slovách piesne „otvára sa“ zdvihne prvá dvojica spojené ruky a utvorí bránu.

5.-12. takt: ďalšie dvojice prebiehajú cez bránu spredu, rozchádzajú sa, každá dvojica sa vracia oblúkom za bránu dotiaľ, kým sa nezatvorí, čo sa robí v zhode so slovami piesne: „brána sa už zatvára“.

Dvojica, ktorá posledná podbehla bránou, sa stáva v budúcom opakovaní hry vedúcou dvojicou (Lipták, Renčková, 2014).

Učebná stratégia: hudobno- pohybová činnosť.

Učebné metódy: slovná - rozprávanie, praktických činností.

Formy: činnosť vo dvojiciach, skupinová činnosť.

Učebná situácia č. 2

BÁBÄTKO

Učebné požiadavky:

- Dieťa v spolupráci s rodičom prejaví záujem o zhotovenie papierového bábätka technikou lepenia, vyfarbovania a dotvárania farebnými šnúrkami.
- Dieťa označí symbolom svoju prácu.

Sada učebných úloh:

- ♥ Vytvorte si v spolupráci s rodičmi papierové bábätko.
- ♥ Bábätko vyfarbite podľa toho, či chcete aby to bolo dievčatko, alebo chlapec.
- ♥ Zabaľte bábätko do zavinovačky a položte ho na trávku, aby sa mu v prírode dobre spalo.
- ♥ Vymyslite svojmu bábätku, ako sa bude volať a označte ho odtlačkom svojho prsta.

Organizácia výučby: činnosť v malých skupinách na stanovištiach, striedanie sa (približne 4 deti a 4 rodičia v jednej skupine) pri pracovnom stole v drevenom altánku, samostatná práca.

Motivačná stratégia: Deti sú v úvode motivované básničkou:

*„Vyrástol nám jeden dom, ocko s mamkou žili v ňom.
Pretože sa radi mali, dlho sami neostali,
raz a dva tu boli deti, slniečko aj na ne svieti.
Už to nie je novina, je to celá rodina.“*

Učiteľka navodí deti na činnosť v malej skupine pri pracovnom stole, kde budú mať možnosť vyfarbiť si bábätko, prilepiť ho o zavinovačku a zašnúrovať (príloha č. 14).

Priebeh: Deti v spolupráci s rodičmi pracujú pri pracovnom stole. Podľa inštrukcií učiteľky rodičia a deti vyfarbujú vystrihnuté bábätká, prilepia ich o podložku - zavinovačku a bábätko zašnúrujú, čím si rozvíjajú jemnú motoriku. Bábätku vymyslia meno. Po ukončení pracovnej činnosti si deti bábätká označia na zadnej strane odtlačkom prsta zelenej farby a rodičia ich podpíšu menom dieťaťa. Poukladajú ich na zelenú látku (lúku), kde oddychujú v prírode.

Učebné stratégie: odtlačanie, kreslenie, dotváranie podľa vlastnej voľby a fantázie, manipulačné zručnosti – šnúrovanie, zmyslová percepcia.

Učebné metódy: slovnej inštrukcie, praktických činností - manipulačné, kreslenie, lepenie.

Forma: individuálna práca detí s rodičmi.

Učebná situácia č. 3

BÁBÄTKO NA NÁVŠTEVE

Učebné požiadavky:

- Dieťa dokáže pomenovať a opísať členov rodiny.
- Dieťa sa pokúsi zaujať pozitívne postoje k členom rodiny a pozná potrebu starostlivosti o bábätko.
- Dieťa sa pokúsi empaticky správať k svojmu okoliu.

Sada učebných úloh:

- ♥ Porozmýšľajte, prečo asi bábika plače.
- ♥ Pomenujte, kto patrí medzi členov rodiny.
- ♥ Pozorne počúvajte, čo také bábätko potrebuje, aby bolo spokojné.
- ♥ Skúste porozmýšľať, ako by ste sa postarali o bábätko vy?

Organizácia výučby: počas popoludňajších hier a hrových činností rozhovor, realizácia pokusu, pozorovanie a pracovné činnosti pri pracovnom stole.

Priebeh: Deti sú motivované príchodom učiteľky, ktorá prichádza medzi deti na stanovište č.2 s plačúcou bábikou a pritom recituje básničku :

*„Čujte ľudia, čo je u nás za novinu zavčas rána.
V našej izbe zrazu stojí, kolíska maľovaná.
Na kolíske – kde sa vzalo, tu sa vzalo milý pane,
leží čosi, pekné čosi, u nás nikdy nevidané.
Ružové je celúcke a má očka sivé.
Búva pekne, ani z cukru, a je živé, a je živé.
Plakalo to na kolíske, zbudilo nás skoro k ránu.
Má to rúčky, má to nôžky, ani bába z porcelánu.“*

Učiteľka vedie s deťmi rozhovor o možných príčinách plaču bábätko, o členoch, ktorí patria do rodiny. Deti sa pokúšajú odpovedať na jej otázky. Učiteľka navedie deti rozhovorom na to, že do školskej záhrady prišla návšteva. Privíta mamičku s bábätkom (matkou dieťaťa, ktoré už navštevuje materskú školu). Tá deťom postupne priblíži potrebu starostlivosti o dieťaťko, ako sa volá, či je to chlapec – dievča, čo konzumuje, kedy spí a pod. Mamička predvedie názornú ukážku, prebaľovania a kŕmenia bábätko. V závere učiteľka poďakuje mamičky za prínosné ukážky pre rodičov a deti.

Učebná stratégia: ukážka starostlivosti o bábätko.

Učebné metódy: pozorovania, slovné – vysvetľovania, názorné, praktických činností.

Forma: skupinová činnosť.

Učebná situácia č. 4, 5

DOKOLA SA ZATOČÍME, BALÓNKY VYHODÍME ZELENÁ JE TRÁVIČKA

Učebné požiadavky:

- Dieťa sa dokáže zapojiť do hry s farebným padákom a prejaví v nej radosť.

Sada učebných úloh:

- ♥ Postavte sa okolo padáku a chyt'te ho za rúčky.
- ♥ Zahrajte sa hru s padákom spolu s rodičmi.
- ♥ Vyhadzujte nafukovací balón do výšky.
- ♥ Spoločne sa pokúste točiť balón po obvode farebného padáka.

Organizácia výučby: psychomotorické - pohybové činnosti rodičov a detí s farebným padákom a balónmi.

Priebeh: Deti sa zoznámia s farebným padákom a balónmi. Spolu s rodičmi sa zahrajú

Psychomotorickú hru č. 1:

Dokola sa zatočíme:

Rodičia a deti stoja po obvode padáka a držia ho takmer napnutý jednou, alebo oboma rukami asi vo výške pásu dieťaťa. Chodia s padákom do kruhu a hovoria:

„Dokola sa zatočíme, veselo si poskočíme.

My nechceme bokom stát', budeme sa spolu hrať.“

- hru opakujú 2-3 x.

Psychomotorická hra č. 2:

- zaradená hra s využitím nafukovacích balónov, deti v spolupráci s rodičmi držia farebný padák po obvode,
- na padáku sa nachádza nafukovací zelený balón, ktorý sa pokúšajú spoločnými silami vyhadzovať do výšky, prípadne ho točia po obvode balóna (Hurdová, 2009).

Učebné stratégie: psychomotorické hry s padákom.

Učebné metódy: slovné, názorné, praktickej činnosti.

Formy: skupinová.

POPOLUDŇAJŠIE HRY A HROVÉ ČINNOSTI

Čas: 15:50 – 16:30

Navrhované pomôcky a aktivity: piknik v prírode (občerstvenie - ovocné tanieri, mafíny, keksíky, voda), hry v piesku, hry na preliezkach, šúchanie na šúchačke, hry v drevených domčekoch, hojdanie na hojdačkách a hojdacích tanieroch, voľné hry v prírodnom prostredí.

Záver: Pohybová aktivita: **ZELENÁ JE TRÁVIČKA**

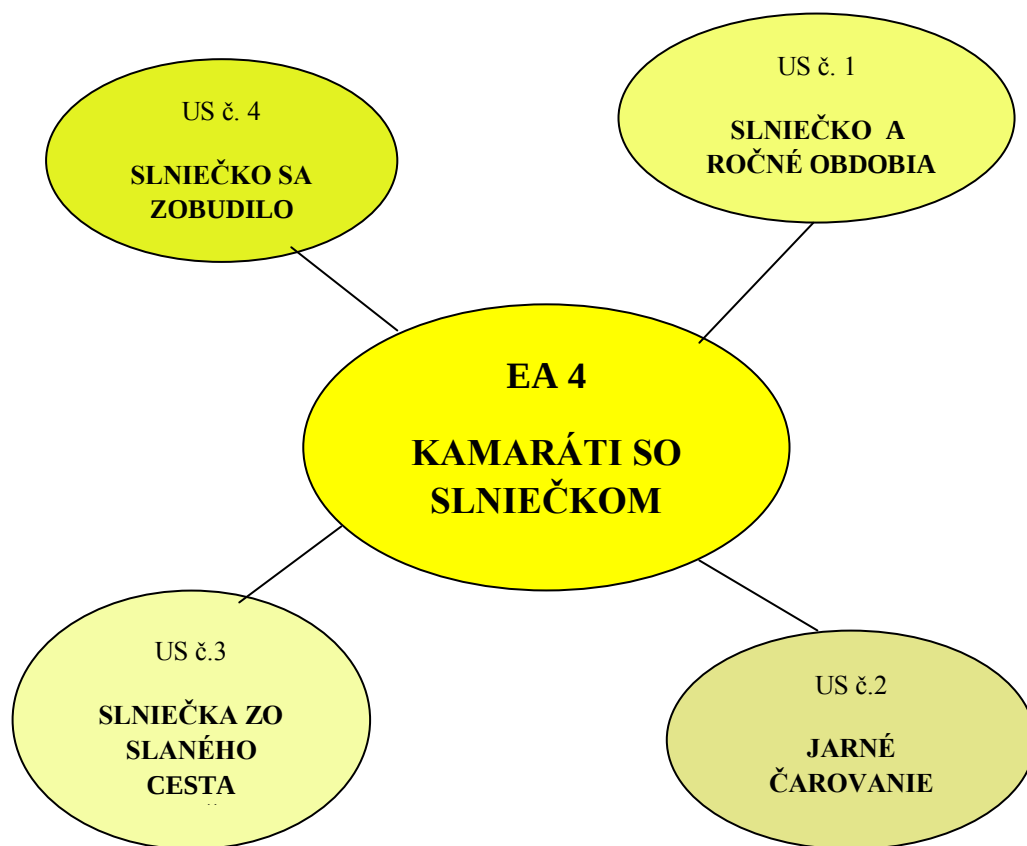
Deti chodia po tráve a opakujú za učiteľkou riekanku. Pohybom improvizujú text riekanky, napodobňujú pohyby po učiteľke. Rozprávajú sa o tom, kde sa lepšie hrá. Porovnávajú chodník a trávnik.

*Chodím pekne po trávicičke, pochválím sa aj mamičke, (chôdza, šúchanie rukami od radosti)
rúčkami ju pohladkám, lebo ja ju rada mám. (hladkanie trávy, tleskanie)*

*Zelená je trávica, kráča po nej kačička, (chôdza po špičkách, predklon, krídelká)
d'ob, sem, d'ob tam, trávicu si pozobkám. (napodobňovanie zobkania vpravo, vľavo a rovno)*

V závere stretnutia ukončenie spoločne v kruhu, pohybovou improvizáciou piesne: *Bunka*. Deti si spoločne s rodičmi a učiteľkou zaspievajú známu pesničku. Učiteľka pripne v priestore školskej záhrady zelenú stuhu, ktorá bude všetkým zúčastneným pripomínať spoločne strávené chvíle v znamení jarneho zeleného dňa. *Muška Svetluška* sa rozlúči s deťmi a rodičmi, poďakuje im za účasť na stretnutí a zároveň ich pozve na ďalšie stretnutie, ktoré sa bude niesť v znamení žltej farby - farby slnka.

"KAMARÁTI SO SLNIEČKOM"

Učebné situácie ako súčasť edukačnej aktivity:

1. Slniečko a ročné obdobia
2. Jarné čarovanie
3. Slniečka zo slaného cesta
4. Slniečko sa zobudilo

Edukačná aktivita č. 4

Téma stretnutia:

KAMARÁTI SO SLNIEČKOM

Kompetencie: psychomotorické, osobnostné, sociálne, komunikatívne, kognitívne.

Tematické okruhy: Ja som, Ľudia, Kultúra.

Veková skupina detí: 2 - 3 roč.

Odhadovaná dĺžka stretnutia, trvanie činností:

celková dĺžka stretnutia je približne 1,30 h;

0,50 h- hlavná popoludňajšia činnosť,

0,40 h- voľná činnosť

Čiastkové vzdelávacie ciele:

Kognitívna oblasť:

učebný cieľ:

♡ Spoznať a napodobniť v hre na kuchárky prácu rodičov, pokúsiť sa pomenovať potraviny potrebné na prípravu slaného cesta.

Psychomotorická oblasť:

učebný cieľ:

♡ Pokúsiť sa zaujať rôzne postavenia podľa pokynov, prejavovať túžbu a ochotu pohybovať sa.

♡ Zachovať pri práci so slaným cestom návyky poriadku a čistoty.

♡ Uplatňovať získané schopnosti v pohybovej improvizácii piesne *Slniečko sa zobudilo*.

Socioemocionálna oblasť:

učebný cieľ:

♡ Primerane svojmu veku experimentovať s vlastnosťami farieb, s pomocou dospelého vyjadriť vlastnú predstavu o vzniku novej farby.

Učebné pomôcky: maskot *Mušky Svetlušky*, maňuška slniečka, čarovná palička, sklenené poháre, doktorské paličky, papierové servítky, potravinárske farbivo, voda, múka, soľ, voda, podložky, detské zástery, valčeky, vykrajovačky, prírodný materiál, veľké tlačené písmená, plastové vidličky, žltá a zelená temperová farba, štetce, výkresy, kniha: *Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku*, metodický zásobník hier a cvičení.

Integrácia obsahov edukácie:

Výtvarná, pracovná a technická tvorivosť – prejavenie zručnosti a tvorivosti pri vytváraní slniečok a odtláčaní púpavy.

Umelecko - expresívna edukácia - reakcia na zmenu tempa hudby, hudobno-pohybové činnosti, dramatizácia piesne, rozvíjanie fantázie a tvorivosti.

Zdravotná a telesná edukácia – správna koordinácia pohybov pri pohybových činnostiach.

Spoločenská a sociomorálna edukácia – spolupráca pri spoločnej výtvarnej činnosti, schopnosť kooperácie.

Pracovná a technická tvorivosť – zostrojovanie stavieb z kociek, vykrajovanie a dotváranie slniečok.

Prírodovedná edukácia – určovanie ročných období.

POPOLUDŇAJŠIE HRY A HROVÉ ČINNOSTI

Čas: 15.00 h – 15.50 h

Priebeh situácie (motivačná stratégia):

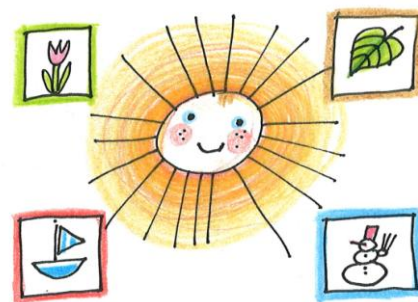
Organizácia výučby: počas popoludňajších hier a hrových činností - činnosť v priestore triedy, frontálne činnosti, činnosti v malých skupinkách, samostatná činnosť (individuálna forma).

Motivačná stratégia: popoludňajšie hry a hrové činnosti sa začínajú spevom piesne učiteľkou, ktorá prichádza s maketou slniečka a *Muškou Svetluškou* a je oblečená v odtieňoch žltej farby. Spieva pieseň: *Slniečko*

zdroj: kniha- KOPINOVÁ, Ľ. a kol. 2007. *Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku 1*. Bratislava: SPN, Mladé letá, 2007. s. 18. ISBN 80-1000-427-8

Učebná situácia č. 1

SLNIEČKO A ROČNÉ OBDOBIA

Učebné požiadavky:

- Dieťa sa pokúsi zaujať rôzne postavenia podľa pokynov učiteľky.
- Dieťa dokáže prejavíť túžbu a ochotu pohybovať sa.

Sada učebných úloh:

- ♡ Posadajte si do kruhu a počúvajte básničku.
- ♡ Postavte sa a napodobnite, ako lietajú a bzučia včielky.
- ♡ Plazte sa po zemi a syčte ako had.
- ♡ Lezte po štvornožky a napodobnite, ako fučí ježko.
- ♡ Poskakujte striedavo na pravej a ľavej nohe, hľadajte zrníčka a čvirikajte, ako vtáčiky.
- ♡ Rozlúčte sa so slniečkom.

Priebeh: Všetci prítomní sú v úvode stretnutia privítaní v priestoroch triedy materskej školy. Popoludnie je organizované v znamení *žltej farby* - farby slnka. Deti sedia v kruhu, v strede kruhu sa prechádza učiteľka v úlohe „*slniečka*“ čaruje a popritom recituje básničku:

***„Čary, čary, čarujem, zvieratkám sa venujem,
či je jar a či leto, hrejem stále, pravda je to.
Už je jar, ponáhľaj sa včielka, vstaň!
Poletuj na kvety, bude medzi pre všetky deti.“***

- deti sa postavlia a lietajú po triede ako včielky a bzučia. Učiteľka na zastavenie činnosti pokračuje v básničke:

***„Čary, máry, fuk a už ticho ani muk.
Pokračujme ďalej zas, buďme pekne ticho,
po jari k nám príde krásny čas, viete čo?
No predsa leto. Lezie hadík lezie von,
na skaly za slniečkom,
jemu teplé milé je, chrbátik mu zohreje.“***

- deti sa plazia po zemi a vydávajú sykavé zvuky. Učiteľka pokračuje v rozprávaní:

***„Čary, máry, fuk a už ani muk.
Pokračujme ďalej zas.“***

*Vietor so mnou spieva pieseň,
prišla ku nám krásna jeseň.
Prišla jeseň, ježko lezie,
jablčka si domov nesie,
zalezie i popod strom,
už má jablák plný dom.“*

- deti lezú štvornožky a pri tom fučia. Učiteľka pokračuje:

*„Čáry, máry, fuk a už ticho ani muk.
Pokračujme ďalej zas, teraz príde zimný čas.
Už je zima, už je tuná,
vrabčeka nám trasie zima.
Poskáče si trošičku, hľadá zrnká v košíčku.“*

- deti poskakujú striedavo na jednej nohe, hľadajú zrníčka a čvrikajú. Učiteľka ukončí činnosť básňou:

*„Ja slniečko hrejem stále, na jar menej,
v lete viac, na jeseň stromom lístie farbím,
v zime deťom noštek spálím.
Ja už končím, už je čas, dovidenia zajtra zas.“*

- slniečko odchádza a rozlúči sa s deťmi (Bagínová, 2013, s. 52).

Učebná stratégia: pohybové činnosti.

Učebné metódy: slovná - rozprávanie, názorné - demonštračné, praktických činností.

Forma: frontálna činnosť.

Učebná situácia č. 2

JARNÉ ČAROVANIE

Učebné požiadavky:

- Dieťa dokáže primerane svojmu veku experimentovať s vlastnosťami farieb.
- Dieťa sa pokúsi s pomocou dospelého vyjadriť vlastnú predstavu o vzniku novej farby.

Sada učebných úloh:

- ♡ Porozmýšľajte, aká farba by mohla vzniknúť zmiešaním žltej a modrej farby.
- ♡ Presentujte svoje dohady ostatným.

Organizácia výučby: počas popoludňajších hier a hrových činností rozhovor, realizácia pokusu a pozorovanie výsledku.

Priebeh: Učebná situácia je tvorivou činnosťou učiteľky, detí a ich rodičov. Deti si v učebnej situácii osvojujú nové poznatky z experimentovania s farbami. Deti pozorujú a sledujú vznik novej farby. Presentujú svoje dohady.

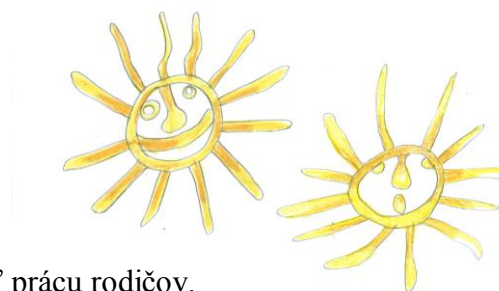
Učebné stratégie: bádateľské aktivity, zrková perцепcia.

Učebné metódy: pozorovania, praktickej činnosti, názorná - demonštračná, objavovania - experimentu.

Forma: skupinová činnosť.

Učebná situácia č. 3

SLNIEČKA ZO SLANÉHO CESTA

Učebné požiadavky:

- Dieťa v hre na kuchárky spozná a dokáže napodobniť prácu rodičov.
- Dieťa sa pokúsi správne pomenovať suroviny, ktoré sú potrebné na prípravu slniečok zo slaného cesta.
- Dieťa dokáže zachovať v pracovných činnostiach návyky poriadku a čistoty.

Sada učebných úloh:

- ♥ Vytvorte si s rodičmi slniečko zo slaného cesta.
- ♥ Porozmýšľajte a skúste si spomenúť, ako pečie doma maminka koláčky.
- ♥ Pomenujte, z akých surovín je pripravené cesto.
- ♥ Na plastových podložkách si spoločne s rodičmi vyvalkajte cesto.
- ♥ Povykrajujte slniečka okrúhlymi formičkami, dotvorte ho podľa vlastnej fantázie.
- ♥ Pri práci dbajte na to, aby ste dodržiavali čistotu a nezamazali ste si svoje oblečenie.

Organizácia výučby: počas popoludňajších hier a hrových činností - činnosť v malých skupinách (približne 4 deti a 4 rodičia v jednej skupine) pri pracovných stoloch, samostatná práca (individuálna forma).

Priebeh: Deti sú motivované, aby si zo slaného cesta individuálne so svojimi rodičmi vytvorili slniečko. Na pracovných stoloch sú pripravené pomôcky. Deti sú v úvode sústredené v kruhu na koberci, neskôr v malých skupinkách pri pracovných stoloch. V rozhovore učiteľka nadviaže na skúsenosti z pečenia doma. Každé skupinke je k dispozícii slané cesto. Učiteľka spoločne s deťmi pomenuje, z akých surovín je cesto zložené. Deti si spolu s rodičmi si na plastových podložkách vyvalkajú valčekmi cesto, povykrajujú okrúhlymi formičkami slniečka, ktoré neskôr dotvárajú prírodnými surovinami. Učiteľka ich upozorní na zachovanie čistoty prostredia a poriadku pri práci. V spolupráci so školskou jedálňou sa slniečka zo slaného cesta upečú.

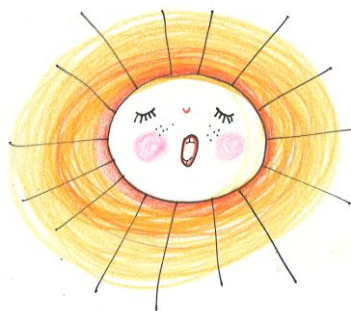
Učebné stratégie: zmyslová percepcia, priame pozorovanie, slovný popis vnímaného, určovanie materiálu, praktická - tvorivá činnosť, rozhovor, diskusia.

Uč. metódy: pozorovania, slovné – vysvetľovania, rozprávania, názorné, praktických činností.

Formy: skupinová, individuálna činnosť.

Učebná situácia č. 4

SLNIEČKO SA ZOBUDILO

Učebné požiadavky:

- Dieťa dokáže uplatniť získané schopnosti v pohybovej improvizácii.

Sada učebných úloh:

♡ Zaspievajme si spoločne na záver pesničku.

♡ Text piesne znázorňujte spolu s učiteľkou.

Organizácia výučby: hudobno-pohybová činnosť v priestore triedy.

Priebeh: Učiteľka motivuje deti na ďalšiu činnosť básničkou a ukazuje veľké tlačené písmená:

„Keď slniečko ráno vstalo, v kalendári listovalo. Našlo si tam odkaz dáky, písali ho ranné mraky. Čo to bude? Hneď sa pýta, pomaličky odkaz číta. Nemá kedy v škole sedieť, písmenká však treba vedieť. Tu je J a tu zas E, to slniečko predsa vie. Zasa J a potom A, zlatým kľúčom zamáva. Písmenko R pozná hneď, ďalšie tu už nevidieť. Prečíta si odkaz celý: JE JAR! To ste nevedeli?“

- učiteľka navodí na dramatizáciu piesne: **Slniečko** (príloha č. 15) (Kopinová, 2007, s. 11).

*„Slniečko sa zobudilo, popret'ahovalo kosti,
cez mrak hlávku vystrčilo, zasmialo sa od radosti.
Vyleteli včielky vrtké, motýle zas šantia v tráve,
lienka ponáhl'a sa kdesi, mravce slamku našli práve.
Obzerá sa slnko zlaté, čo sa robí, čo sa deje?
Všade radosť z práce majú a slniečko sa len smeje.“*

- deti spev piesne dopĺňajú dramatizáciou.

Učebná stratégia: hudobno-pohybová improvizácia piesne.

Učebné metódy: slovné, názorné, praktickej činnosti.

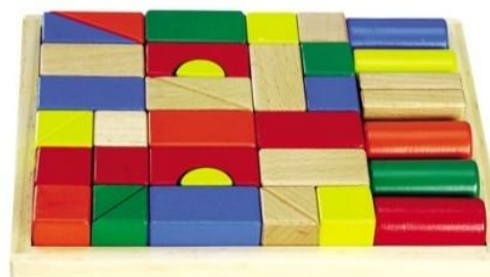
Forma: frontálna.

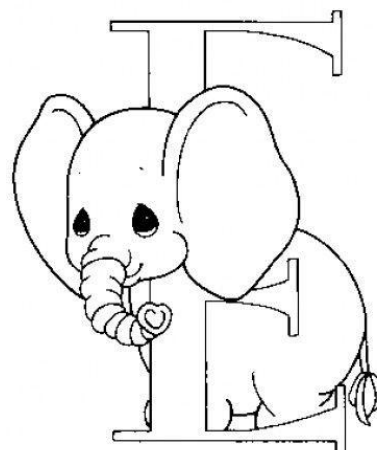
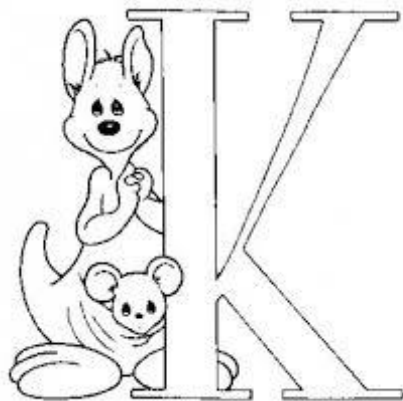
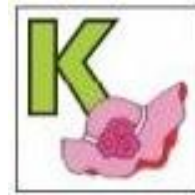
POPOLUDŇAJŠIE HRY A HROVÉ ČINNOSTI

Čas: 15:50 – 16:30

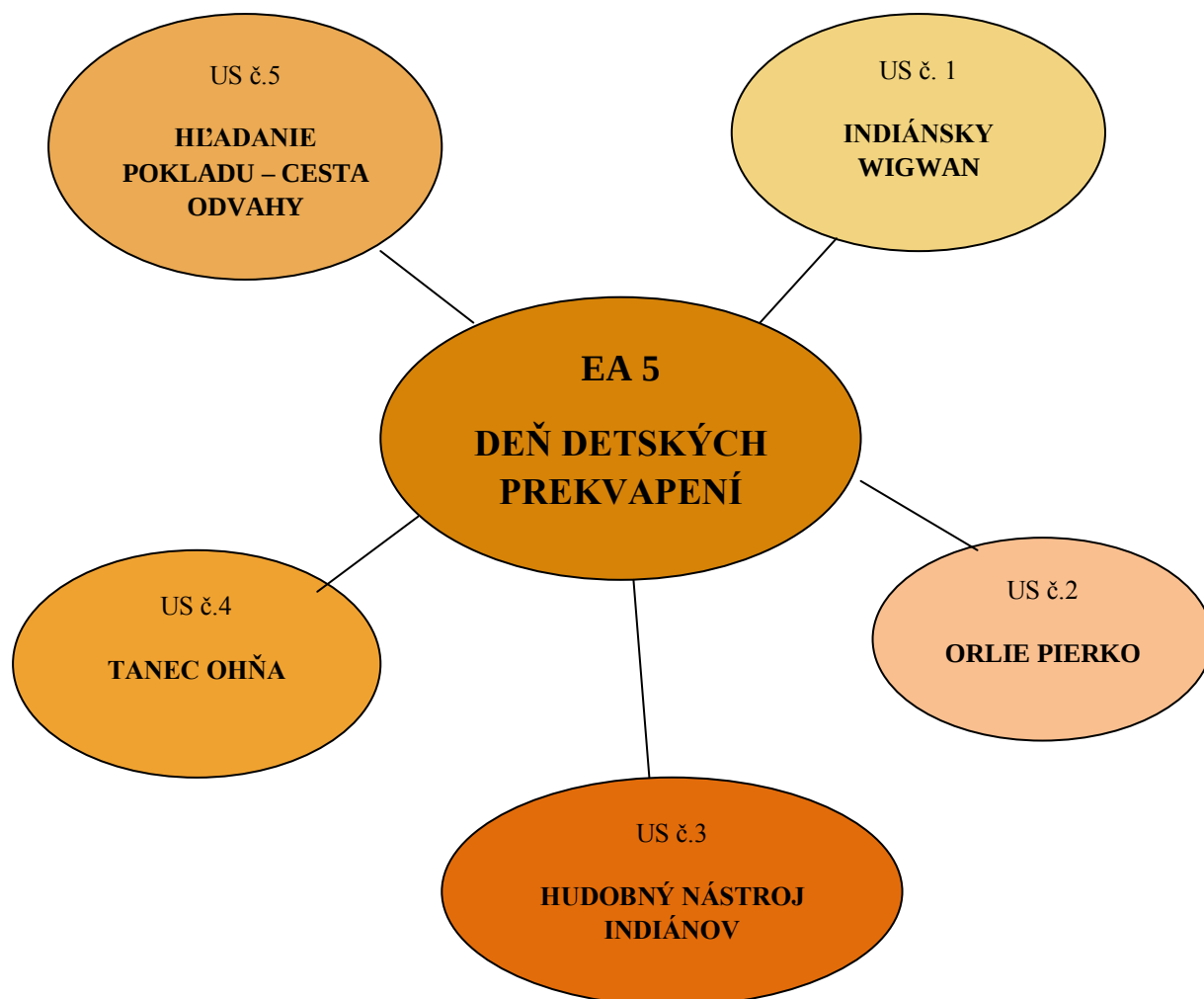
Navrhované pomôcky a aktivity: púpavy - odtlačanie plastovými vidličkami a dotváranie maľbou, hra s hrúbikovou mozaikou, drevená dúha, magnetická skladačka, drevené kocky.

Záver: V závere stretnutia ukončenie spoločne v kruhu, rozhovorom o činnostiach realizovaných v priebehu popoludňajších aktivít. Učiteľka pripne v priestore školskej záhrady žltú stuhu, ktorá bude všetkým zúčastneným pripomínať spoločne strávené chvíle v znamení žltého jarného dňa. *Muška Svetluška* sa rozlúči sa s deťmi a rodičmi, poďakuje im za účasť na stretnutí a zároveň ich pozve na ďalšie stretnutie, ktoré sa bude niesť v znamení oranžovej farby, farby emócií a radosti.

" DEŇ DETSKÝCH RADOSTÍ"

Učebné situácie ako súčasť edukačnej aktivity:

1. Indiánsky Wigwan
2. Orlie pierko
3. Hudobný nástroj indiánov
4. Tanec ohňa
5. Hľadanie pokladu- Cesta odvahy

Edukačná aktivita č. 5

Téma stretnutia:

DEŇ DETSKÝCH RADOSTÍ

Kompetencie: psychomotorické, osobnostné, sociálne, komunikatívne, kognitívne.

Tematické okruhy: Ja som, Príroda, Kultúra.

Veková skupina detí: 2 - 3 roč.

Odhadovaná dĺžka stretnutia, trvanie činností:

celková dĺžka stretnutia je približne 2,30 h;

1,50 h - hlavná popoludňajšia činnosť,

0,40 h - voľná činnosť

Čiastkové vzdelávacie ciele:

Kognitívna oblasť:

učebný cieľ:

♡ Uviesť pred ostatnými svoje indiánske meno.

Psychomotorická oblasť:

učebný cieľ:

♡ Zhotoviť v spolupráci s rodičom technikou lepenia pierok indiánske čelenky.

♡ Vyrobiť v spolupráci s rodičom hudobný nástroj s využitím plastových fliaš a štrku a dotvoriť ich výtvarným zásahom, prejavíť záujem uplatňovať pri tom technickú tvorivosť.

♡ Pokúsiť sa modifikovať pohyb v zmenených podmienkach, alebo v problémových situáciách.

Socioemocionálna oblasť:

učebný cieľ:

♡ Pokúsiť sa tvorivo využívať výtvarné techniky pri vyzdobovaní indiánskeho stanu, použiť výtvarný materiál podľa vlastnej fantázie a predstáv.

♡ Prejavíť záujem spolupracovať pri vytváraní indiánskych čeleniek.

♡ Vyjadriť charakter indiánskej piesne hrou na vlastnoručne vyrobenom hudobnom nástroji.

Učebné pomôcky: totem z kartónu, CD - prehrávač, CD – Rom: Martin Madej – indián, vlnitý papier, farebné pierka, papierové predlohy pierok, lepidlo, špagdle, nožnice, staré veľké plachty, nožnice, farby na textil, štetce, voda, prstové farby, motúzy, ihly, nite, tenké palice, tenké klobúkové gumičky, trblietky, plastové fľaše, štrk, samolepiace farebné fólie, vedierka, lieviky, lopatky, mapa pokladu, lavičky, plyšové krokodíly, špagát, plastové pavúky, drevené paličky, plastový kruh - terč, obrázky - puzzle, truhlička, čokoládové dukáty, kamene, farby na tvár, sadra, CD - Kortina deťom.

Integrácia obsahov edukácie:

- *Výtvarná, pracovná a technická tvorivosť* – pracovné techniky (strihanie, lepenie), pracovný postup, rozvoj jemnej motoriky, prejavovanie zručnosti a tvorivosti pri vytváraní indiánskeho stanu a členiek, práca s prírodným, výtvarným a technickým materiálom.
- *Umelecko - expresívna edukácia* - vyjadriť charakter piesne na hudobnom nástroji, rozvíjanie fantázie a tvorivosti.
- *Zdravotná a telesná edukácia* – prekonávanie strachu z neobvyčajných polôh, modifikácia pohybu v zmenených podmienkach, alebo problémových situáciách.
- *Spoločenská a sociomorálna edukácia* – spolupráca pri vytváraní indiánskych členiek.

POPOLUDŇAJŠIE HRY A HROVÉ ČINNOSTI

Čas: 15.00 h – 15.50 h

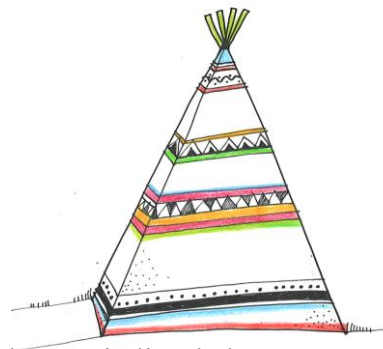
Priebeh situácie (motivačná stratégia):

Organizácia výučby: počas popoludňajších hier a hrových činností, činnosť v priestore školskej záhrady, činnosti v malých skupinkách na jednotlivých stanovištiach, samostatná činnosť (individuálna forma).

Motivačná stratégia: popoludňajšie hry a hrové činnosti sa začínajú príchodom detí, rodičov a ich starších súrodencov. Spolu s nimi deti v podomácky vyrobených indiánskych tričkách (s pomocou dospelých) vyrazia za dobrodružstvom v príjemnom prostredí školskej záhrady, ktoré sa v tento deň premenilo na prériu.

Učebná situácia č. 1

INDIÁNSKY WIGWAN

Učebné požiadavky:

- Dieťa sa pokúsi tvorivo používať výtvarné techniky pri vyzdobovaní indiánskeho stanu.
- Dieťa sa pokúsi tvorivo použiť výtvarný materiál podľa vlastnej fantázie a predstáv.

Sada učebných úloh:

- ♡ S pomocou dospelých vyzdobte a pomalujte indiánske stany.
- ♡ Odtlačte svoje ruky na plachty.
- ♡ S pomocou dospelých pomalované plachty pripevnite pomocou motúzov na stromy a vytvorte tak indiánske Wigwany.

Priebeh: Všetci prítomní sú v úvode stretnutia privítaní Šamanom v priestoroch školskej záhrady. V ruke drží *totem*. Popoludnie je organizované pri príležitosti *Dňa detí*. Všetci prítomní sa vžijú do rolí indiánov. Na stanovišti vyrábajú indiánsky stan „*Wigwan*“. Učiteľka pripraví staré plachty, farby na textil, ihly, nite, povrazy, prstové farby, štetce, vodu. Deti maľujú na plachty vzory, odtláčajú na ňu ruky. S pomocou dospelých potom pomalované plachty pripevnia na stromy a vytvoria tak indiánske stany.

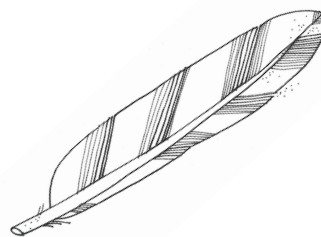
Učebné stratégie: maľovanie, odtlačanie, výroba indiánskych stanov.

Učebné metódy: slovná - rozprávanie, slovných inštrukcií, praktických činností.

Formy: činnosť vo dvojiciach, skupinová činnosť.

Učebná situácia č. 2

ORLIE PIERKO

Učebné požiadavky:

- Dieťa dokáže v spolupráci s rodičom zhotoviť indiánske čelenky technikou lepenia pierok.
- Dieťa prejaví záujem spolupracovať pri pracovnej činnosti.
- Dieťa dokáže uviesť pred ostatnými indiánske meno.

Sada učebných úloh:

- ♥ Vytvorte si v spolupráci s rodičmi indiánske čelenky.
- ♥ Použite k výrobe vlnitý papier, papierové a farebné pierka a prípadne trblietky.
- ♥ Indiánsku čelenku si vytvorte podľa vašej predstavivosti.
- ♥ Vymyslíte spolu s rodičmi, aké je vaše indiánske meno.

Organizácia výučby: činnosť v malých skupinách na stanovišti *Orlie pierko*, striedanie sa (približne 4 deti a 4 rodičia v jednej skupine) pri pracovnom stole v drevenom altánku, samostatná práca (individuálna forma).

Motivačná stratégia: Deti sú motivované básňou:

„Indiáni, tí sa majú! Celý deň sa iba hrajú.

Skáču hejsa, hopsasa, chytajú sa do lasa.

Potom vlezú do wigwamu, zavolajú svoju mamu.

Mamka, mamka, máme hlad,

zjedia vlka a idú spať.“

Učiteľka navodí deti na činnosť v malej skupine pri pracovnom stole, kde budú mať možnosť vytvoriť si z kartónového papiera, pierok a špajdlí indiánske čelenky.

Priebeh: Deti v spolupráci s rodičmi pracujú pri pracovnom stole. Podľa inštrukcií učiteľky si rodičia a deti vytvárajú technikou strihania a lepenia indiánske čelenky. Deti pomáhajú pri činnosti, spolupracujú pri nalepovaní a vystrihovaní pierok a dotváraní indiánskej čelenky (príloha č. 16.) Vymyslia si indiánske meno (Dreichlerová, 2012). Deti, ktorým sa to zdá byť náročné, si môžu vyfarbiť indiána Orlie pierko (príloha č. 17).

Učebné stratégie: strihanie, lepenie pierok, dotváranie podľa vlastnej voľby a fantázie, manipulačné zručnosti – navliekanie gumičky, zmyslová percepcia.

Učebné metódy: slovnej inštrukcie, praktických činností - manipulačné.

Forma: individuálna práca detí s rodičmi.

Učebná situácia č. 3

HUDOBNÝ NÁSTROJ INDIÁNOV

Učebné požiadavky:

- Dieťa dokáže vyrobiť v spolupráci s rodičom indiánsky nástroj z odpadového materiálu a doplniť ho výtvarným zásahom.
- Dieťa prejaví záujem uplatniť pri práci technickú tvorivosť.

Sada učebných úloh:

- ♡ Vytvorte si indiánsky hudobný nástroj.
- ♡ O pomoc pri výrobe hudobného nástroja požiadajte svojich rodičov.
- ♡ Do plastových fliaš pomocou lievika nasypete štrk do polovice fľaše.
- ♡ Indiánsky hudobný nástroj dotvorte výtvarným zásahom tak, aby spĺňal vašu predstavu a čo najviac sa vám páčil.

Organizácia výučby: počas popoludňajších hier a hrových činností v priestore školskej záhrady na rozložených dekách na tráve.

Priebeh: Deti sú motivované učiteľkou, aby vytvorili indiánsky hudobný nástroj. K dispozícii majú malé plastové fľaše, štrk a samolepiace fólie. Pomocou lopatiek a lievikov naplnia plastové fľaše do polovice a v spolupráci s rodičmi ich výtvarným zásahom - nalepovaním podľa vlastnej predstavy a fantázie dotvoria.

Učebné stratégie: napĺňanie fliaš, výtvarné dotváranie – výroba hudobného nástroja.

Učebné metódy: slovné – vysvetľovania, názorné, praktických činností.

Forma: individuálna činnosť.

Učebná situácia č. 4

TANEC OHŇA

Učebné požiadavky:

- Dieťa dokáže vyjadriť charakter piesne hrou na detských hudobných nástrojoch.

Sada učebných úloh:

- ♡ Zakričme si spoločne indiánsky pokrik.
- ♡ Spoločne si zatancujme tanec indiánov okolo ohniska.
- ♡ Rytmizujte pieseň svojimi vyrobenými hudobnými nástrojmi.

Organizácia výučby: hudobno - pohybové činnosti rodičov a detí s hudobnými nástrojmi.

Priebeh: Deti sa zhromaždia na školskom dvore vo vyrobených indiánskych tričkách - nastrihaných a pomaľovaných farbou a s indiánskymi čelenkami vyrobenými z vlnitého papiera, na ktoré prilepili farebné pierka.

Spoločne si zakričia indiánsky pokrik (Výrostková, 2012).

**„My sme indiáni veľkí hej, hej, hej,
máme tričká aj čelenky, hej, hej, hej.
Kamarátom pomáhame šakalaka – bum,
my sa všetci máme radi – šakalaka - bum.“**

Učiteľka motivuje deti, aby si zatancovali spoločne tanec indiánov (Martin Madej – Indián).

Deti tancujú v kruhu okolo ohniska, v ruke držia malé palice a rytmizujú indiánsku pieseň plastovými fľašami.

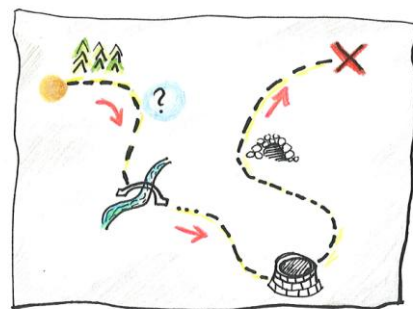
Metódy: slovné, názorné, praktickej činnosti.

Stratégie: hudobno - pohybové činnosti s využitím hudobných nástrojov.

Formy: frontálna.

Učebná situácia č. 5

HĽADANIE POKLADU – CESTA ODVAHY

Učebné požiadavky:

- Dieťa dokáže modifikovať pohyb v zmenených podmienkach, alebo v problémových situáciách.

Sada učebných úloh:

- ♡ Zahrajte sa na pátračov a pokúste sa pomocou mapy objaviť poklad.
- ♡ Pozorne si všimnite mapu a všetko, čo je na nej nakreslené.
- ♡ Spoločne s rodičmi určite cestu, ktorou sa máme vydať, aby sme poklad spoločne našli.
- ♡ Pozorne počúvajte, čo za nástrahy na vás číhajú.
- ♡ Prejdite po lavičke ponad amazónsku rieku. Dajte pozor na krokodílov!
- ♡ Pozorne prejdite popod špagáty v pralese, ktorý je plný nebezpečných pavúkov.
- ♡ Strieľajte presne šípom do terča a zasiahnite nepriateľa, ktorý na vás číha.
- ♡ Hod'te presne krúžky na paličky, chytíte tým divého mustanga.
- ♡ Za splnenie stanovišťa získate puzzle. Poskladajte ich a zistíte, kde sa skrýva poklad.
- ♡ Za odmenu a nájdený poklad si vyberte z ponúknutých činností.

Organizácia výučby: v úvode učebnej situácie v kruhu okolo ohniska, v priebehu učebnej situácie v priestore školskej záhrady pri plnení úloh, v závere činnosti spoločný tanec na priestranstve v okolí ohniska.

Motivačná stratégia: putovanie po objavení pokladu.

Priebeh: Náčelník kmeňa deti motivuje rozprávaním, o hľadaní pokladu. Deťom ukáže mapu a vysvetlí im, aké nástrahy musia prekonať, aby úspešne našli poklad.

1. prejsť cez údolie krokodílov

- chôdza po lavičke, ktorá je umiestnená na pieskovisku a v ňom sú poukladané krokodíly;

2. pavučina

- natiahnuté špagáty medzi stromami a nich sú popripínané plastové pavúky;
- deti sa snažia podliezť a preliezť tak, aby sa nedotkli pavučiny;

3. strelba šípov

- deti triafajú drevené paličky do značeného kruhu na zemi, vzdialeného podľa veku;

4.hádzanie krúžkov na paličky

- deti dostanú za splnenie každého stanovišťa štyri obrázky, ktoré poskladajú ako puzzle a zistia, kde sa ukrýva poklad. Podľa obrázku, na ktorom majú poklad vyznačený, hľadajú truhličku so sladkou odmenou /čokoládové dukáty/.

Za odmenu a nájdený poklad si môžu vybrať z ponúknutých činností:

1. indiánsky Totem- maľujú kmeň stromu s farbami,
2. maľujú kamene,
3. maľujú im učiteľky farbami tváre,
4. sádrové odliatky.

- pri každom stanovišti je jedna z učiteliek (Výrostková, 2012).

V závere učebnej situácie zaradený tanec indiánov na pieseň Kortina de'om: *Indiánsky tanec*.

Učebné stratégie: pohybové činnosti, pohybová improvizácia.

Forma: frontálna, skupinová, individuálna činnosť.

Metódy: slovné – vysvetľovania, názorné, praktických činností.

POPOLUDŇAJŠIE HRY A HROVÉ ČINNOSTI

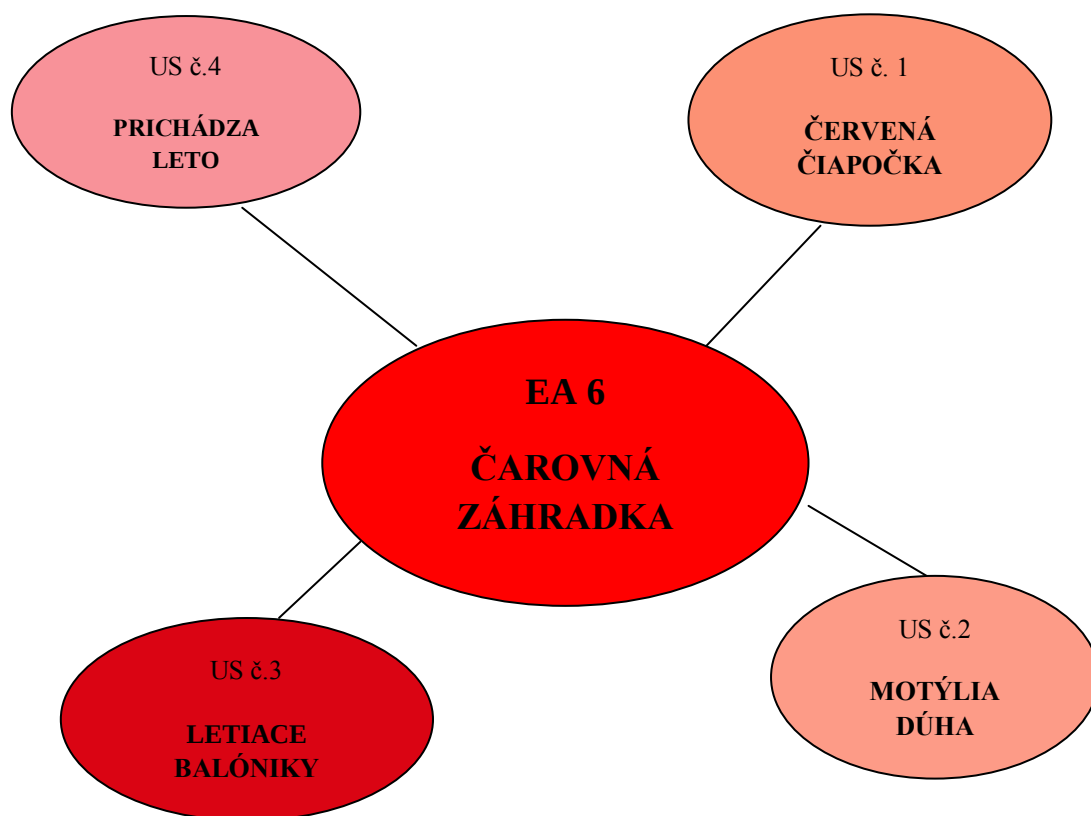
Čas: 15:50 – 17:30

Navrhované pomôcky a aktivity: indiánske tajné písmo (kreslenie do piesku podľa predlohy), fajčenie fajky mieru v kruhu (veľké lízatko, ktoré koluje v kruhu), tvorba šperkov z cestovín, ryžovanie zlata (hľadanie pokladu v piesku), vytváranie a dotváranie totemov, ukážka pozdravov indiánov, rozprávanie príbehov o indiánoch, čítanie rozprávok s indiánskou tematikou, ochutnávka indiánskych špecialít v prírode.

Záver: Učiteľka pripne v priestore školskej záhrady oranžovú stuhu, ktorá bude všetkým zúčastneným pripomínať spoločne strávené chvíle v znamení indiánskeho - oranžového dňa. Šaman a *Muška Svetluška* sa rozlúčia s deťmi a rodičmi, poďakujú im za účasť na stretnutí a zároveň ich pozvú na ďalšie stretnutie, ktoré sa bude niesť v znamení červenej farby, farby lásky a vitality.

"ČAROVNÁ ZÁHRADKA"

Učebné situácie ako súčasti edukačnej aktivity:

1. Červená čiapočka
2. Motýlia dúha
3. Letiace balóniky
4. Prichádza leto

Edukačná aktivita č. 6

Téma stretnutia:

ČAROVNÁ ZÁHRADKA

Kompetencie: psychomotorické, osobnostné, sociálne, komunikatívne, kognitívne.

Tematické okruhy: Príroda, Ľudia, Kultúra.

Veková skupina detí: 2 - 3 roč.

Odhadovaná dĺžka stretnutia, trvanie činností:

celková dĺžka stretnutia je približne 1,30 h;

0,50 h - hlavná popoludňajšia činnosť,

0,40 h - voľná činnosť

Čiastkové vzdelávacie ciele:

Kognitívna oblasť:

učebný cieľ:

♡ Pokúsiť sa vyjadriť vlastnými slovami význam prírodného prostredia pre ľudí a zvieratá na základe vlastných zážitkov a pozorovania.

♡ Pokúsiť sa rozlíšiť podľa typických znakov letné obdobie, uviesť príklad čo do letného obdobia nepatrí.

♡ Spoznať a pokúsiť sa rozlíšiť niektoré kvety.

♡ Pokúsiť sa rozoznať niektoré druhy hmyzu.

Psychomotorická oblasť:

učebný cieľ:

♡ Pokúsiť sa s pomocou dospelého vystrihnúť podľa predlohy motýle vo farbe dúhy.

♡ Prejaviť záujem o spoluprácu pri nalepovaní motýľov na papierovú podložku.

Sociálnoemocionálna oblasť:

učebný cieľ:

♡ Pokúsiť sa s pomocou rodičov hodnotiť prírodné prostredie na základe vlastných zážitkov.

♡ Počúvať príbeh o Červenej čiapočke s porozumením, pokúsiť sa vyjadriť svoje dohady.

♡ Pozorovať experimentovanie s technickým materiálom, prejavovať radosť z činnosti.

Učebné pomôcky: *Muška Svetluška*, CD - Kortina deťom, CD - prehrávač, veľké baliace papiere, farebné papiere, nožnice, lepidlo, obojstranná lepiaca páska, makety motýľov, balóny, plastové fľaše, jedlá sóda, stuhy, fixa, pastelky, výkres, obálky, dierkovač, časopisy: Včielka - Bobík, voskový pastel, plagát s obálkami.

Integrácia obsahov edukácie:

Výtvarná, pracovná a technická tvorivosť – pracovné techniky (strihanie, lepenie), pracovný postup, rozvoj jemnej motoriky, prejavenie zručnosti a tvorivosti, práca s prírodným, výtvarným a technickým materiálom.

Umelecko - expresívna edukácia - vyjadriť charakter piesne, rozvíjanie fantázie a tvorivosti.

Spoločenská a sociomorálna edukácia – spolupráca pri spoločnej výtvarnej a pracovnej činnosti, kooperácia, rozvoj hodnotiacich a sebahodnotiacich schopností.

Jazyková a komunikačná edukácia – počúvanie s porozumením, rozvoj pregramotných kompetencií.

Prírodovedná edukácia - určovanie ročných období, význam prírodného prostredia pre ľudí a zvieratá.

POPOLUDŇAJŠIE HRY A HROVÉ ČINNOSTI

Čas: 15.00 h – 15.50 h

Priebeh situácie (motivačná stratégia):

Organizácia výučby: počas popoludňajších hier a hrových činností, činnosť v priestore triedy, činnosti v malých skupinkách na jednotlivých stanovištiach, samostatná činnosť (individuálna forma).

Motivačná stratégia: popoludňajšie hry a hrové činnosti sa začínajú príchodom detí, rodičov a ich starších súrodencov. Učiteľka prichádza medzi deti s *Muškou Svetluškou* a motivuje ich k činnostiam rozprávaním príbehu o Červenej Čiapočke.

Učebná situácia č. 1

ČERVENÁ ČIAPOČKA

Učebné požiadavky:

- Dieťa dokáže počúvať s porozumením príbeh o Červenej Čiapočke.
- Dieťa sa pokúsi vyjadriť svoje dohady.

Sada učebných úloh:

- ♡ Pozorne počúvajte príbeh o Červenej Čiapočke.
- ♡ Skúste porozmýšľať, čo všetko červenej farby by mohla Červená Čiapočka priniesť babičke k jej sviatku.
- ♡ Povedzte ostatným, aké zaujímavé nápady na darčeky by ste spolu s rodičmi vymysleli.

Pribeh: Učiteľka prichádza medzi deti s rozprávaním príbehu. Deti a rodičia sedia v kruhu na koberci. Učiteľka ich motivuje rozprávaním o červenom dni a touto farbou charakteristickej rozprávkovej postavy, Červenej čiapočky.

„Babička mala sviatok a tak sa Červená čiapočka vydala za ňou, aby ju potešila nejakým darčekom. Mamička jej do košíka zabalila bábovku, vajíčka, fľašu malinového sirupu. Ale Červená čiapočka sa rozhodla babičku prekvapiť ešte nejakým darčekom. Povedala si: Keď ma všetci volajú Červená čiapočka, mal by to byť darček červenej farby, aby všetci vedeli, že je odo mňa.“

- deti počúvajú príbeh s porozumením, vedú medzi sebou dohady, čo všetko by mohla Červená Čiapočka babičke k jej sviatku priniesť. Deti vymýšľajú darčeky, rozvíjajú si fantáziu, predstavivosť, súvislé vyjadrovanie (Kudrnáčová, 2007).

Učebné stratégie: rozhovor a diskusia v kruhu.

Učebné metódy: slovné - dialogické, interakčné - sociálna a morálna diskusia.

Forma: frontálna činnosť v kruhu v priestore triedy na koberci.

Učebná situácia č. 2

MOTÝLIA DÚHA

Učebné požiadavky:

- Dieťa sa pokúsi s pomocou dospelého vystrihnúť podľa predlohy motýle vo farbe dúhy.
- Dieťa prejaví záujem spolupracovať pri nalepovaní motýľov na papierovú podložku.

Sada učebných úloh:

- ♡ Vystrihnite v spolupráci s rodičmi motýle vo farbe dúhy.
- ♡ Prilepte pomocou obojstrannej pásky farebné motýle na vopred pripravenú podložku.

Organizácia výučby: činnosť v malých skupinách, striedanie sa (približne 4 deti a 4 rodičia v jednej skupine) pri pracovnom stole, samostatná práca (individuálna forma).

Motivačná stratégia: Učiteľka pokračuje v rozprávaní príbehu:

„Červená čiapočka kráčala po cestičke a došla až na veľkú lúku, ktorá bola plná krásnych kvietkov a okolo nich poletovali krásne motýle vo farbe dúhy. Poďme si takú krásnu dúhu plnú motýľov vytvoriť aj my.“

Deti sú motivované básničkou:

*„Žltá, modrá, červená, oranžová stuha, na oblohu vyskočila čarokrásna dúha.
Dážďik prestal hu-hu-hu, pod' sa pozrieť na dúhu.
Slnko svieti usmieva sa – dúha, deti- to je krásna.“*

Učiteľka navodí deti na činnosť v malej skupine pri pracovnom stole, kde budú mať možnosť vystrihnúť a nalepiť papierové motýle na vopred pripravenú podložku z baliaceho papiera (Kudrnáčová, 2007).

Priebeh: Deti v spolupráci s rodičmi pracujú pri pracovnom stole. Podľa inštrukcií učiteľky rodičia vytvárajú technikou strihania a lepenia papierové motýle. Deti pomáhajú pri činnosti, spolupracujú pri nalepovaní motýľov a dotváraní motýlej dúhy.

Učebné stratégie: strihanie, nalepovanie motýľov.

Učebné metódy: slovnej inštrukcie, praktických činností - manipulačné.

Forma: individuálna práca detí s rodičmi.

Učebná situácia č. 3

LETIACE BALÓNIKY

Učebné požiadavky:

- Dieťa pozoruje experimentovanie rodičov s technickým materiálom a prejavuje radosť z experimentálnej činnosti.

Sada učebných úloh:

- ♡ Poproste rodičov, aby sa zahrali na kúzelníkov a vytvorili letiace balóny.
- (nasledujúce úlohy sú určené pre rodičov, deti pôsobia v úlohe pozorovateľov)
- ♡ Nafúkajte spoločne farebné balóny pri príležitosti ukončenia našich stretnutí.
- ♡ Do plastových fľaš nasypťe jedlú sódu a nalejte ocot do balóna.
- ♡ Zaistite otvorený koniec balóna na ústie fľaše, zdvihnite balón tak, aby ocot vtekol do fľaše. Balóny spolu s rodičmi uviažte šnúrkou a umiestnite ich v priestore triedy.

Organizácia výučby: činnosť v malých skupinách (približne 4 deti a 4 rodičia v jednej skupine) pri pracovných stoloch, samostatná práca (individuálna forma).

Motivačná stratégia: Deti sú motivované zaujímavou ponukou učebnej situácie, pri ktorej sa stávajú svedkami netradičného experimentu „letiace balóny“.

Priebeh: Rodičia pracujú pri pracovných stoloch, deti sú v úlohe pozorovateľov. Učiteľka pokračuje v rozprávaní o tom, čo všetko Červená čiapočka na prechádzke videla. Navodí prítomných na letiace balóny. Vyzve ich, aby si takéto balóny na oslavu posledného spoločného stretnutia nafúkali. Stačí zmiešať ocot a jedlú sódu. K dispozícii majú pripravenú 1 l plastovú fľašu, balóny (je vhodné, pre najlepšie výsledky naplniť balón a nechať vzduch von a potom ešte raz, alebo dvakrát. Jednou lyžičkou jedlej sódy zaplniť balón a pridať 3 lyžice octu). Rodičia nafúkajú balóny, spoločne s deťmi ich „uväzujú“. Balóny umiestnia v priestore triedy, poslúžia ako vhodná dekorácia k záverečnej diskotéke.

Učebné stratégie: priame pozorovanie, rozhovor, vysvetlenie nového pojmu, zmyslová percepcia, experiment, skúmanie, posudzovanie.

Učebné metódy: slovnej inštrukcie, praktických činností - tvorivá činnosť, bádateľské – objavovania, experimentu.

Forma: bádateľská činnosť v malých skupinách.

Učebná situácia č. 4

PRICHÁDZA LETO

Učebné požiadavky:

- Dieťa sa pokúsi vlastnými slovami vyjadriť význam prírodného prostredia pre ľudí a zvieratá na základe vlastných zážitkov a pozorovania.
- Dieťa sa pokúsi rozlíšiť podľa typických znakov letné obdobie.
- Dieťa sa pokúsi uviesť príklad čo do prírody patrí a naopak, čo do prírody nepatrí.
- Dieťa spozná a pokúsi sa rozlíšiť typické letné kvety.
- Dieťa sa pokúsi rozoznať niektoré druhy hmyzu.

Sada učebných úloh:

- ♥ Pozorne si prezrite obrázok a pokúste sa určiť, čo patrí k letu.
- ♥ Pokúste sa roztriediť obrázky na tie, ktoré k letu patria a na tie, ktoré k letu nepatria.
- ♥ Poradte sa s rodičom, čo patrí a čo nepatrí do prírody. Obrázky sa pokúste vyfarbiť.
- ♥ Spoznali ste letné kvety? Pokúste sa ich pomenovať.
- ♥ Poproste rodičov a s ich pomocou z kartičiek vytvorte dvojice.
- ♥ Zahrajte sa s rodičmi a kamarátmi kvetinové pexeso.
- ♥ Pozorne si popozeraajte obrázky.
- ♥ Pokúste sa určiť, čo nepatrí medzi hmyz.
- ♥ Ak máte chuť, tak si zatancujte.

Organizácia výučby: v úvode učebnej situácie v kruhu, v priebehu US v priestore triedy pri plnení úloh, v závere činnosti spoločný tanec v priestore triedy materskej školy.

Motivačná stratégia: putovanie po objavení letnej záhady.

Priebeh: Učiteľka vhodne motivuje rozprávaním na danú tému o ročnom období – Leto. Deťom vopred pripraví plagát s textom. Prečíta im príbeh o včielkach a kvietkoch. Po prečítaní textu kladie deťom otázky, ktoré sa vzťahujú k danej téme. Následne učiteľka navedie deti na úlohy, ktoré sú uložené v obálkach priamo na plagáte a súvisia s témou.

1. obálka - úlohou detí je pokúsiť sa určiť charakteristické znaky leta, roztriediť obrázky na tie, ktoré k letu patria a na tie, ktoré nepatria.

2. **obálka** - úlohou detí je pokúsiť sa rozlíšiť, čo patrí a čo nepatrí do prírody.

3. **obálka** - úlohou je pomenovanie kvetov na obrázkoch, vytvorenie dvojíc z kartičiek. Deťom je ponúknutá možnosť zahrať sa kvetinové pexeso.

4. **obálka** - pokúsiť sa určiť, čo nepatrí medzi hmyz.

V závere učebnej situácie si zatancujú pieseň od skupiny Kortina deťom: *Pavúk a lienka, Bzum- bzum- brekekeke*.

Učebné stratégie: voľný text s úlohami, práca s textom.

Učebné metódy: slovné – vysvetľovania, rozvíjania reči, pregramotných kompetencií - inovačné, praktických činností.

Formy: skupinová, individuálna činnosť.

POPOLUDŇAJŠIE HRY A HROVÉ ČINNOSTI

Čas: 15:50 – 16:30

Navrhované pomôcky a aktivity: záverečná dúhová torta (hostina), spoločné fotenie na tablo „čakateľov škôlkárov“, fúkanie bublifukov, odtláčanie prstovou farbou - kvietky (domaľovanie).

Záver: Učiteľka pripne k ostatným stuhám v priestore poslednú červenú stuhu. Všetky dokopy vytvoria nádhernú paletu dúhy, ktorá symbolizuje materskú školu. Učiteľka a *Muška Svetluška* sa rozlúčia s deťmi a rodičmi, poďakujú im za účasť na popoludňajších stretnutiach.

ZÁVER

Prechod dieťaťa z rodinného prostredia do úplne nového neznámeho a nepoznaného prostredia je považovaný za značný zásah do jeho života. Je zložitým procesom a istou psychickou záťažou tak pre dieťa, ako aj pre jeho rodičov a je sprevádzaný silným prežívaním so silným emocionálnym zážitkom. Je nesmierne dôležité a potrebné pripraviť ich na tento krok. Keďže každá zmena býva náročná, ani skúsení pedagógovia nezostávajú celkom pokojní a každý rok očakávajú, ako sa štart do nového školského roka vydarí. K prvému stretnutiu dochádza spravidla pri zápise dieťaťa do materskej školy. Už v tom čase premýšľajú nad tým, aké deti nastúpia do materskej školy a do akej miery sa podarí nadviazať spoluprácu s rodičmi. Je to dôležité hlavne u novo prijímaných detí, pretože od toho závisí, či sa prechod dieťaťa z rodiny do sociálneho prostredia materskej školy zaobíde bez problémov. Vývinová psychológia a každoročné poznávanie detí prostredníctvom dôsledného pozorovania potvrdzujú, že každé dieťa je originálna bytosť. Každé z nich na rovnaké podmienky reaguje vlastným spôsobom. Práve takáto rôznorodosť prejavov môže komplikovať prechod dieťaťa do nového prostredia. Možno tomu predchádzať, ak rodičia v dostatočnom časovom predstihu dávajú možnosť dieťaťu osamostatňovania sa a vhodne ho pripravujú na materskú školu. Jednou z možností pre zabezpečenie zmien bez väčších problémov, či komplikácií v živote dieťaťa môže predstavovať autorkami ponúkaný predadaptačný program pre 2 a 3 ročné deti.

Predadaptačný proces je proces individuálny. Plánuje a realizuje sa vždy s rodinou a v súlade s platnou legislatívou. Dochádza v ňom k prispôbovaniu sa dieťaťa novým sociálnym podmienkam. Zároveň si aj rodičia privykajú na iný režim a prácu s dieťaťom, ktorá má byť v súčinnosti a jednotná s požiadavkami materskej školy. Počas tohto predadaptačného obdobia sa učia spolupracovať s učiteľmi tak, aby bolo možné v nasledujúcom období predchádzať nedorozumeniam, prípadne stresovým a zaťažujúcim situáciám tak pre dieťa, ako aj pre samotnú rodinu.

Autorky tejto publikácie, ktorú ste práve dočítali, ponúkajú niekoľko námetov na to, ako možno predísť nežiadúcim a negatívnym zážitkom dieťaťa zo vstupu do materskej školy. Námety na prácu s deťmi počas predadaptačného obdobia sú nápomocné aj pri optimalizácii rozvíjania osobnosti dieťaťa v jednotlivých oblastiach jeho rozvoja. Rovnako sú vhodnou inšpiráciou pre učiteľov materských škôl, ako aj rodičov i študentov odboru predprimárneho vzdelávania na utváranie si predstavy o práci a činnosti pedagogických pracovníkov v materských školách, do ktorých deti vstupujú po prvýkrát.

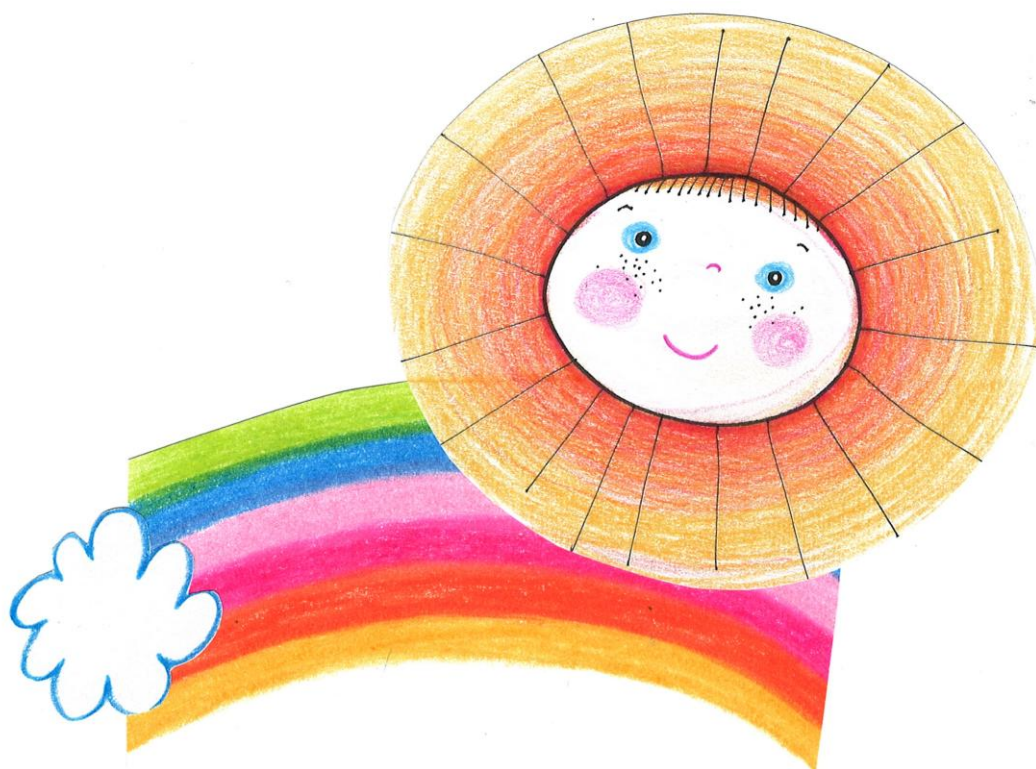
BIBLIOGRAFICKÉ A INTERNETOVÉ ZDROJE:

- BAGÍNOVÁ, Ľ. a kol. 2013. *Pohybové hry, aktivity a cvičenia detí predškolského veku*. Bratislava: MPC, 2013. 95 s. ISBN 978-80-8052-531-6.
- BEČKOVÁ, I. 2008. *Jak si pripraviť projekt adaptácie dieťaťa v MŠ*. [online] [cit.2015-03-02]. Dostupné na: < <http://clanky.rvp.cz/clanek/k/p/1986/JAK-SI-PRIPRAVIT-PROJEKT-ADAPTACE-DITETE-V-MS.html> >.
- DRECHSLEROVÁ, I. 2012. *Indiánsky deň*. [online] [cit.2015-02-15]. Dostupné na: < <http://www.uspesnaskola.sk/eduburza/topic/indiansky-den/> >.
- HURDOVÁ, E. 2009. *Hrajeme si s padákom*. Praha: Portál, 2009. 115 s. ISBN 978-80-7367-578-3.
- JANČOVIČOVÁ, M. 2013. *Cvičia všetky zvieratká*. Senec: Jančovičová Martina, 2013. ISBN 978-80-971525-1-2.
- JELENOVÁ, M. 2012. *Fíha tralala*. [CD - Rom]. Bratislava: Fíha-tralala, 2012.
- JUHÁSOVÁ, M. - KOSTYÁNSKA, K. 2013. *Hravá ceruzka. Pracovný zošit z grafomotoriky*. Košice: Taktik, 2013. 24 s. ISBN 978-80-89530-59-5.
- KOPINOVÁ, Ľ. a kol. 2007. *Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku 1*. Bratislava: SPN, Mladé letá, 2007. 181 s. ISBN 80-1000-427-8.
- KORTINA. 2014. *Kortina deťom*. [CD - Rom]. Čachtice: Semeš Recording, 2014.
- KUDRNÁČOVÁ, N. 2007. *Barevné dny*. [online] [cit.2015-03-19]. Dostupné na: <<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/P/1343/barevne-dny.html>>.
- POHRADSKÁ, M. – ČANAKY, R. 2008. *Spievankovo 2*. [CD - Rom]. Bratislava: TONADA.
- RUŽIČKOVÁ, T. 2011. *Spievanky, spievanky....* Bratislava: SPN – Mladé letá, 2011. 76 s. ISBN 978-80-10-02164-2.
- SENČANSKI, T. 2001. *Malý vedec 2*. Computer Press, 2001. 62 s. ISBN 80-251-0962-3. <https://www.pinterest.com/fejklova/omalov%C3%A1nky-a-%C5%A1ablony/>
- VÝROSTKOVÁ, P. 2012. *Indiánsky deň*. [online] [cit.2015-02-15]. Dostupné na: < <http://www.uspesnaskola.sk/eduburza/topic/indiansky-den/> >.
- <http://www.nomiland.sk/seva-4-uni-wagon/>
- <http://www.nomiland.sk/stojan-na-zatlkanie/>
- <http://www.nomiland.sk/veza-hlavolam/>
- <http://www.nomiland.sk/obojstranna-zavesna-tabula/>
- <http://www.veselerozpravky.sk/barney-a-priatelja-dokonal-y-fialovy-den/>
- <http://zvedaveslniecko.sk/?=ochorela+my%C5%A1ka+mal%C3%A1>

<http://www.lokki.cz/lokki/388-znacka-tridy-broucek.html>
www.predskolak.eu
www.elephant-smile.sk
<http://www.supercoloring.com/pages/beetroot-3>
<http://zvedaveslniecko.sk/?s=rodina>
<http://www.alinka.sk/c/basnicky-mamam-14284.html>
https://www.google.sk/webhp?sourceid=chrome_instant&rlz=1C1ASUT_skSK629SK629&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=pohybov%C3%A1%20hra%20zelen%C3%A1%20je%20tr%C3%A1vi%C4%8Dka
<http://www.educaplay.sk/mozaika-kvietok-mix-260/>
<http://www.hopko.sk/p/drevena-duha/>
<http://omalovanky.zahrajsa.sk/indianske-omalovanky>
<http://www.nomiland.sk/magneticke-puzzle-krtko-mini-nahrada-za-de13330/>
<http://www.originalnehracky.sk/p/768/hj-toys-drevene-kocky-kocky>
<http://msstudentska.zilina.sk/jarne-slniecko>
<http://www.maxus.sk/detsky-sen/detska-izba/stany-a-skryse/stan-zavesny-indiani.html?vmcchk=1>
<http://shop.annaviktorie.cz/Detsky-nabytek-a-doplňky/Haba/14-Haba-Stany/HABA-Stan-Indianske-typy-1172313000011.aspx>
https://www.google.sk/search?q=indi%C3%A1nske+stany&rlz=1C1ASUT_skSK629SK629&espv=2&biw=1366&bih=667&source=lnms&tbm
<http://www.aaahracky.cz/detske-stany/10750-indiansky-stan-yakari-wigwam-4049491865596.html>
[http://www.malypomocnik.cz/detske-indianske-teepee-\[14BJ00244\]#.VSu63fmsVr0](http://www.malypomocnik.cz/detske-indianske-teepee-[14BJ00244]#.VSu63fmsVr0)
<https://www.youtube.com/watch?v=RnWAoundyUU>
https://www.google.sk/webhp?sourceid=chromeinstant&rlz=1C1ASUT_skSK629SK629&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=martin%20madej%20indian
<http://violinsheetmusic.org/title/h/happy-birthday/>
 Štátny vzdelávací program. ISCED 0 – predprimárne vzdelávanie [online] [cit.2015-03-19].
 Dostupné na: <<http://www.statpedu.sk/sk/Statny-vzdelavaci-program/Statny-vzdelavaci-program-pre-materske-skoly-ISCED-0.alej>>
https://www.google.sk/search?q=hrozno&rlz=1C1ASUT_skSK629SK629&espv=2&biw=1366&bih=623&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0CAYQ_AUoAWoVChMIwK7Z2f-XyQIVglYUCh1SLg_N#tbm=isch&q=grapes+cartoon&imgsrc=Al7uUfs1EYoHsM%3A

ZOZNAM PRÍLOH

- Príloha č. 1: LIST PRE NOVÉ DETI A RODIČOV**
- Príloha č. 2: ADAPTAČNÝ DOTAZNÍK PRE RODIČOV V MESIACI JÚN**
- Príloha č. 3: MAKETA- HROZNO**
- Príloha č. 4: MAKETA - REPA**
- Príloha č. 5: PIESEŇ - SPOLOČNE**
- Príloha č. 6: EXPERIMENTY - SOPKY**
- Príloha č. 7: PIESEŇ - VELA ŠŤASTIA ZDRAVIA**
- Príloha č. 8 - 12: PRACOVNÉ LISTY - DEŇ ZEME**
- Príloha č. 13: PIESEŇ - JARNÁ BRÁNA**
- Príloha č. 14: MAKETA - BÁBÄTKO**
- Príloha č. 15: PIESEŇ - SLNIEČKO**
- Príloha č. 16: MAKETA - INDIÁNSKE PIERKO**
- Príloha č. 17: INDIÁN - ORLIE PIERKO**

List pre nové deti a rodičov

Milý chlapček či dievčatko, vitaj v našej materskej škole.

Keď ráno nakukne slniečko do Tvojej izbičky vyskoč, umy sa, obleč sa a ponáhľaj sa k nám. V škôlke na Teba čaká množstvo pekných hračiek. Aj pani učiteľky sa na Teba netrpezlivo tešia. Naučíš sa tu veľmi veľa pekných vecí a potom môžeš maminku, ocka, či starkú so starkým prekvapiť, aké si už šikovné dieťa.

V materskej škole dostaneš svoju obrázkovú značku, pretože sa ešte nedokážeš podpísať a nevieš prečítať písmenká. Táto značka Ti bude pomáhať, aby si poznal či poznala svoje veci, ako napríklad skrinku v šatni, alebo svoj uterák v umyvárke. Do skrinky v šatni si budeš odkladať oblečenie, v ktorom prídeš do škôlky a kde budeš mať pripravené náhradné oblečenie na hranie, či pobyt vonku. Uložíš si tam aj topánočky a prezuješ sa do papučiek tak, ako to robíš, keď prídeš domov.

Hra to je hlavná činnosť detí v materskej škole. Hrou sa aj ostatné deti učia, získavajú skúsenosti a správne návyky potrebné pre život aj mimo materskej školy. Hrať sa môžeš s množstvom hračiek, ktoré máme pre Teba pripravené a o ktoré sa všetci spoločne staráme a udržiujeme ich.

Taktiež sa každý deň tešíme, čo dobré nám naše šikovné pani kuchárky pripravlia na jedenie. V našej školskej jedálni pracujú pani kuchárky, ktoré nám pripravujú desiatu, obed a popoludní olovrant.

Po desiatej vždy nastane hravé učenie. Každý deň sa dozvieš niečo nové a zaujímavé od pani učiteliek. Pretože si budú Tvoje nožičky určite chcieť poskočiť, alebo Ťa bude bolieť chrbátik - spoločne si zacvičíme. Spoznáš tančeky, pesničky, básničky a riekanky.

Po cvičení, tancovaní, maľovaní, kreslení, rozprávkach či spoločnom rozprávaní pôjdeme von. Vieš, že máme pekné školské záhrady? Deti sa tu hrajú v pieskoviskách, spúšťajú sa na šmykačke, hojdajú sa na hojdačkách, alebo si môžu maľovať kriedami po tabuli. Chodíme na zaujímavé prechádzky a pozorujeme, čo sa deje okolo nás.

Spoločne chodíme na rozprávky do bábkového divadla. Divadielka nás navštevujú aj u nás v materskej škole.

Po návrate z vonku budeš mať určite hlad. Aj keď možno doma veľa nejeseš, v škôlke s ostatnými deťmi Ti bude chutiť oveľa viac. Do jedla Ťa nikdy nebudeme nútiť, len Ti pomôžeme, aby si sa najedol/dla koľko Ti bruško dovolí.

Po obede na unavené deti čaká postieľka. Oblečieš si svoje obľúbené pyžamko a zoberieš si plyšovú hračku, ktorú si prinesieš z domu, alebo si ju môžeš vybrať v detskom kútiku. S ňou sa Ti bude pekne zaspávať pri počúvaní rozprávky, alebo tichej hudby. Keď si oddýchneš, pôjdeš zase domov porozprávať rodičom, čo si všetko zažil/a počas dňa v našej materskej škole.

Počas školského roku navštevujeme mnoho rôznych akcií, ktoré sa stali už tradíciou.

Vieš prečo sa chodí do škôlky? Aby maminka s ockom mohli chodiť do práce a mali istotu, že je o Teba dobre postarané, a že si spokojná/ý. A ty? Naučíš sa veľa, preveľa vecí a spoznáš veľa nových kamarátov.

Prajeme si, aby sa Ti v našej materskej škole páčilo.

Tvoje pani učiteľky.

ADAPTAČNÝ DOTAZNÍK PRE RODIČOV V MESIACI JÚN

1. Základné údaje

Meno a priezvisko dieťaťa:

Vek:

Trieda:

Pohlavie (* nehodiace sa preškrtnite): **chlapec** **dievča**

Predpokladaný nástup dieťaťa do materskej školy:

Aktuálne telefonické spojenie na členov rodiny:

matka:	otec:	starí rodičia:

Zdravotné obmedzenia dieťaťa:

(alergie na potraviny, lieky, rastliny a iné...)

--

Navštevovalo Vaše dieťa kolektívne zariadenie pred vstupom do materskej školy?

(ak áno, napíšte typ kolektívneho zariadenia – napr. detské jasle, MŠ, súkromné detské centrum, materské centrum..)

áno	
nie	

2. Plánovanie adaptačného procesu dieťaťa rodičom

Popíšte, aká bude predpokladaná dĺžka pobytu Vášho dieťaťa v materskej škole počas adaptačného obdobia. Vyznačte, kedy bude dieťa do materskej školy prichádzať, na aký dlhý čas prípadne, kedy chcete v materskej škole s dieťaťom zotrvať spoločne.

Príklady:

1. týždeň: forma – s účasťou rodiča – od 8.00 do 9.00 hod.
2. týždeň: forma – bez účasti rodiča – od 8.00 do 11.00 hod.
3. týždeň: forma – bez účasti rodiča – od 8.00 do 12.00 hod. – poldenný pobyt v MŠ
4. týždeň: forma – bez účasti rodiča – od 8.00 do 14.30 hod. (vrátane odpočinku – rodič si pre dieťa prichádza hneď po popoludňajšom odpočinku)
- bez účasti rodiča – celodenne.

týždeň:	forma:
<u>1. týždeň:</u> 1. deň 2. – 3. deň 4. – 5. deň	
<u>2. týždeň:</u>	
<u>3. týždeň:</u>	
<u>4. týždeň:</u>	
<u>5. týždeň:</u>	
<u>6. týždeň:</u>	

* V prípade, že dieťa bude materskú školu navštevovať od začiatku dochádzky bez prítomnosti rodičov v triedach a zotrvá v nej do popoludnia, preškrtnite celú tabuľku.

Spôsob prevzatia dieťaťa z materskej školy:

- a) rodič (zákonný zástupca) osobne;
- b) splnomocnenie inej osoby staršej ako 10 rokov (v zmysle § 7 ods. 8 vyhlášky MŠ SR č. 308/2009 Z.z., ktorou sa mení vyhláška MŠ SR č. 306/2008 Z.z. o MŠ).

3. Dôležité informácie o dieťati

Ako vidíte svoje dieťa Vy? (napr., čoho sa bojí, ako je samostatné v sebaobsluhy, čo pokladáte za dôležité a zároveň chcete, aby sme o dieťati vedeli)

Oblúbené činnosti a hračky:

Za čo dieťa chváľte?

Čo vnímate ako problém a čo by ste navrhovali zlepšiť?

Ktoré najúčinnnejšie výchovné metódy na Vaše dieťa zaručene zaberú?

Niekoľko ďalších potrebných informácií:

Ako oslovujete svoje dieťa doma?	
Ako reaguje Vaše dieťa na odlúčenie od rodičov?	
Je Vaše dieťa zvyknuté na iné, než domáce prostredie?	
Reaguje Vaše dieťa na podnety a pokyny ostatných?	
Vie a používa Vaše dieťa zdvorilostné slová?(prosím, ďakujem)	
Dokáže Vaše dieťa vyjadriť svoje potreby a dohovoriť sa s vrstovníkom? (chcem sa hrať, potrebujem ísť na WC...)	
Dokáže Vaše dieťa ovládať svoje emócie? (zlosť, hnev, radosť, smútok...)	
Používa hygienickú vreckovku samostatne, alebo s pomocou?	
Dokáže sa obliecť samostatne, alebo s pomocou?	
Vie sa vyzuť samostatne, alebo s pomocou?	
Používa WC samostatne, alebo s pomocou?	
Dokáže sa samostatne napíť z hrnčeka?	
Dokáže samostatne, alebo s pomocou používať lyžicu?	
Existuje nejaké jedlo, ktoré vyslovene odmieta?	
Zaspí pri popoludňajšom odpočinku?	
Zaspáva s nejakou obľúbenou hračkou? (ako áno, tak s akou?)	
Používa na spanie plienku?	
Používa pri spaní cumel'	
Pomočuje sa pri spaní?	
Ublíži Vaše dieťa pri hrách ostatným deťom?	
Iné osobitosti, alebo zvyky dieťaťa, ktoré by značne mohli ovplyvniť adaptačný proces:	

Čo očakávate od MŠ pri úspešnom rozvoji Vášho dieťaťa?

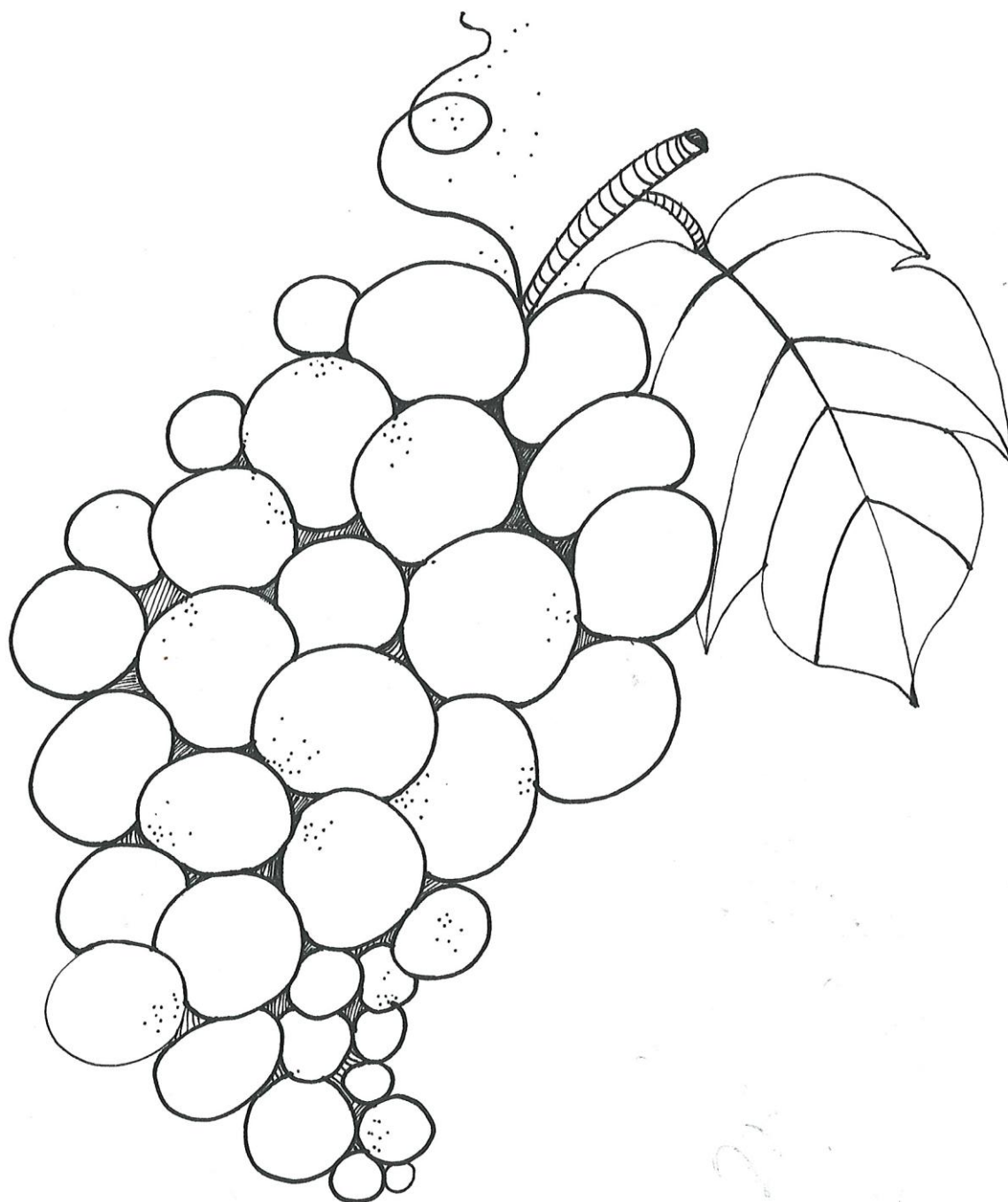
Ako si predstavujete spoluprácu s materskou školou? (účasť na akciách, pomoc pri organizovaní akcií, vedenie krúžkov, dozor na výletoch.....)

Ako ste ochotní spolupracovať s pedagógmi z materskej školy pri riešení prípadných výchovných problémoch dieťaťa?

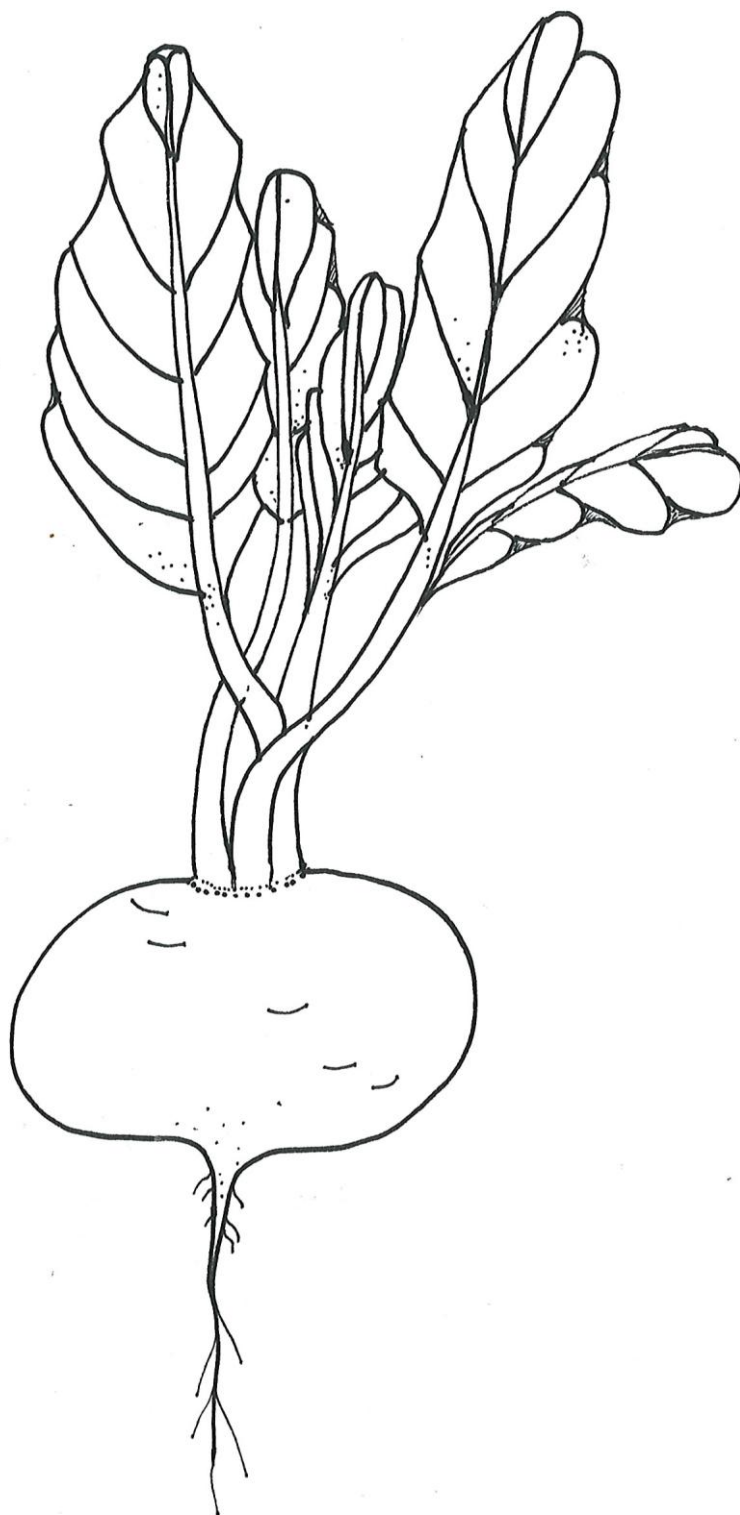
Iné upozornenia, oznámenia učiteľkám:

***ĎAKUJEME VÁM ZA VYPLNENIE DOTAZNÍKA A TEŠÍME SA NA VAŠE DIEŤA
A NA VZÁJOMNÚ SPOLUPRÁCU***

Hrozno

Repa

Pieseň: SPOLOČNE

Spoločne

Valčík C

C C G7 C

Čím viac sa hrá - me spo - loč - ne, spo - loč - ne, spo - loč - ne,

C C G7 C

chce - me sa hrať spo - loč - ne, bu - de nám fajn.

G7 C G7 C

Ked' - bu de - me pria - te - ľom bu - de nám ve - se - lo,

F C G7 C

čím - viac bu - de - me pria - te - ľom, bu - de nám fajn.

1. Sloha

Čím viac sa hráme spoločne, spoločne, spoločne,
chceme sa hrať spoločne, bude nám fajn.

Refrén:

Ked' budeme priateľom, bude nám veselo,
čím viac budeme priateľom, bude nám fajn.

2. Sloha

Čím budeme viac spolu, viac spolu, viac spolu,
čím budeme viac spolu, bude nám fajn.

Refrén:

Ked' budeme priateľom, bude nám veselo,
čím viac budeme priateľom, bude nám fajn.

zdroj: vlastný, text a melódia z <http://www.veselerozpravky.sk/barney-a-priatelja-dokonaly-fialovy-den/>

Experiment sopky

zdroj: vlastný

Pieseň: VEĽA ŠŤASTIA, ZDRAVIA

Veľa šťastia, zdravia

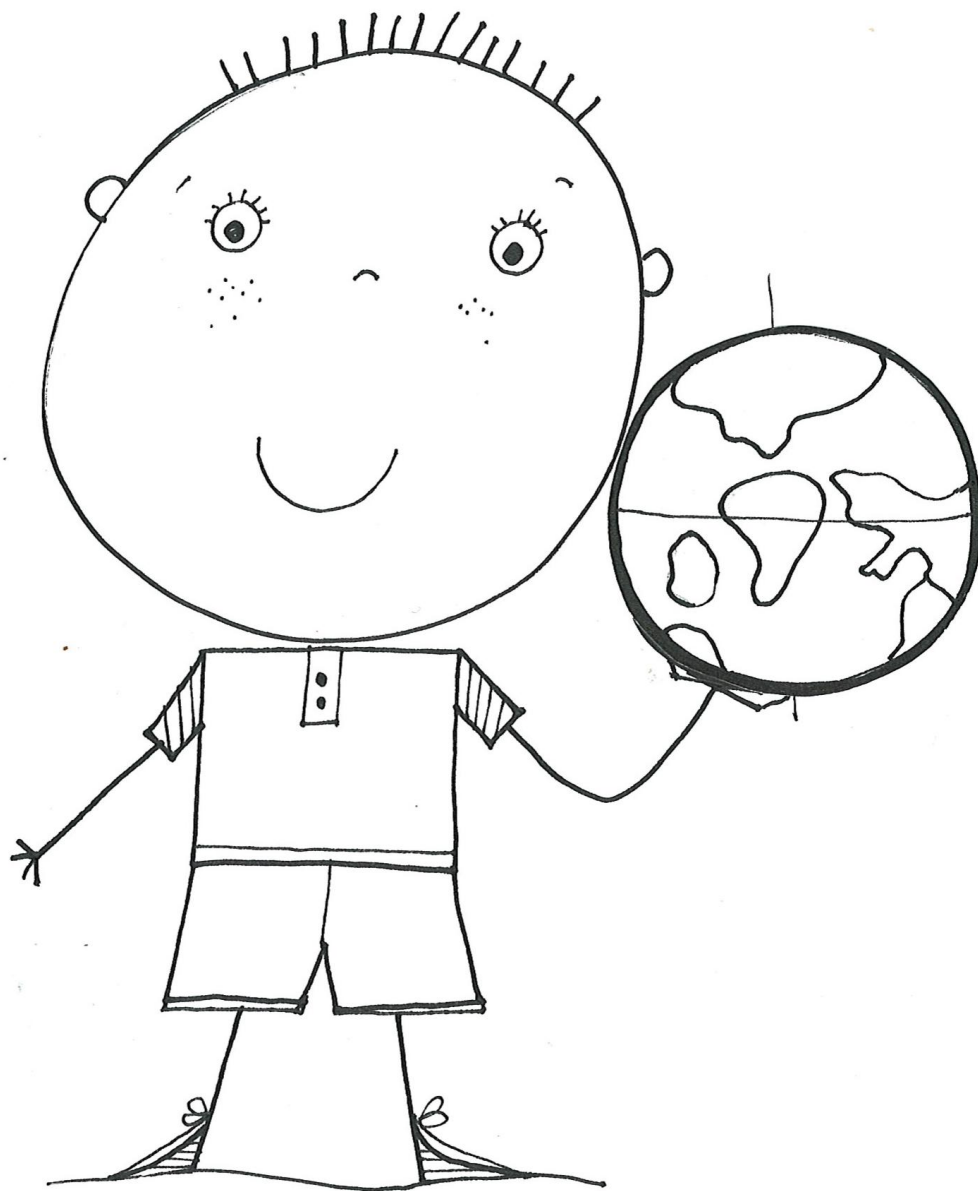

Ve ľa šťastia, zdra via. Ve ľa

šť a stia, zdra via. Ve ľa šť a stia pla

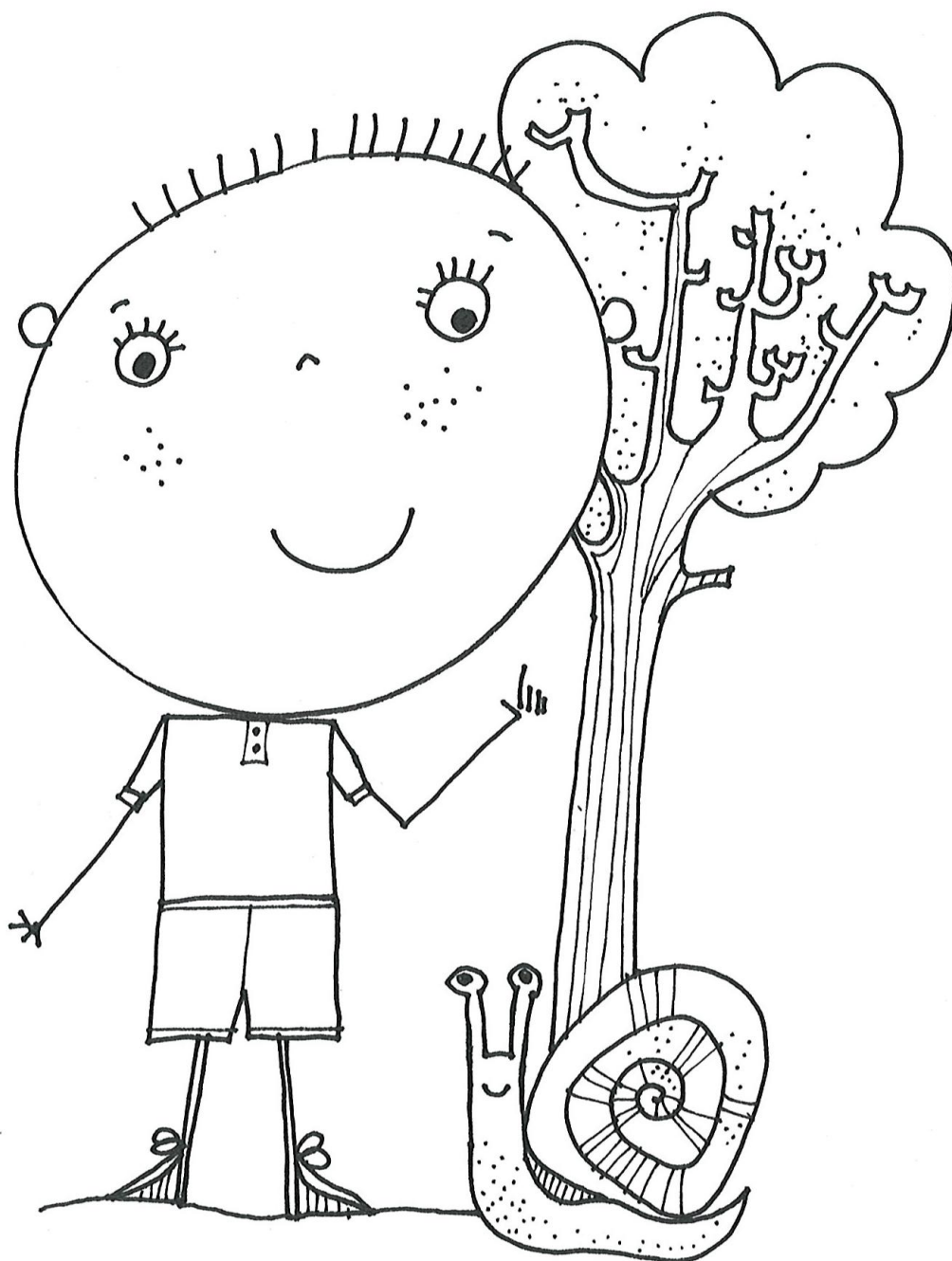
né ta Zem, ve ľa šť a stia, zdra via.

zdroj: text vlastný, melódia z <http://violinsheetmusic.org/title/h/happy-birthday/>

Pieseň: JARNÁ BRÁNA

Jarná brána

Slovenská ľudová

Jar - ná brá - na ze - le - ná sa, jar - ná brá - na ot - vá - ra sa,

ka - dial' ty, ta - dial' ja, brá - na sa už ot - vá - ra.
ka - dial' ty, ta - dial' ja, brá - na sa už za - tvá - ra.

zdroj: vlastný, text a melódia z knihy: KOPINOVÁ, Ľ. a kol. 2007. *Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku 1*. Bratislava: SPN, Mladé letá, 2007. s. 81. ISBN 80-1000-427-8.

Pieseň: SLNIEČKO

Slniečko

Slová Jana Ondrušová
Hudba Ján Ondruš

Mierne

Sl - nieč - - ko sa zo - bu - di - lo, po - pre - tá - ho - va - lo kos - tí,

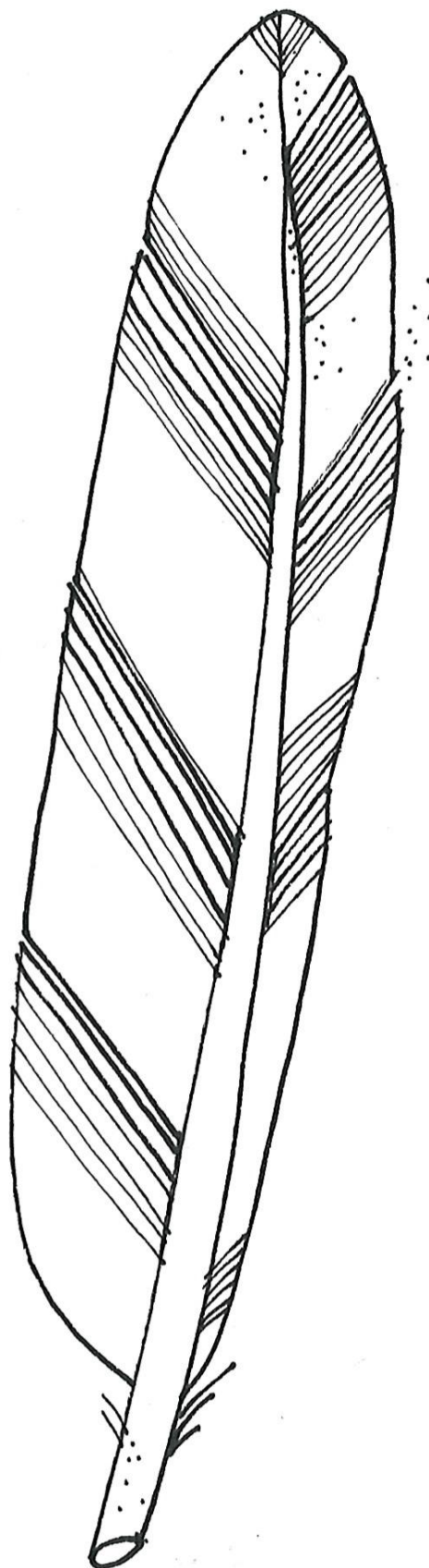
cez mrak hláv - ku vy - str - či - lo, za - smia - lo sa od ra - dos - ti.

2. Vyleteli včielky vrtké,
motýle zas šantia v tráve,
lienka ponáhľala sa kdesi,
mravce slamku našli práve.

3. Obzerá sa slnko zlaté,
čo sa robí, čo sa deje,
všade radosť z práce majú
a slniečko sa len smeje.

zdroj: vlastný, text a melódia z knihy: KOPINOVÁ, Ľ. a kol. 2007. *Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku 1*. Bratislava: SPN, Mladé letá, 2007. s. 11. ISBN 80-1000-427-8.

Indiánske pierko

Indián: ORLIE PIERKO

Názov: PREDADAPTAČNÝ PROGRAM
" *ABY OČKÁ NEPLAKALI* "

Autori: PaedDr. Zlatica Huľová, PhD.
Mgr. Daša Vetráková

Recenzenti: doc. PhDr. Marta Valihorová, CSc.
doc. PaedDr. Milena Lipnická, PhD.

Ilustrácie: PaedDr. Katarína Lucinkiewiczová, PhD.
študenti a študentky PF UMB

Vydanie: prvé
Formát: ISO A4
Náklad: 100 ks
Rozsah: 73

Vydavateľ: IPV Inštitút priemyselnej výchovy, Žilina
Jazyková úprava: Mgr. Mária Lauková
Návrh obálky: PaedDr. Katarína Lucinkiewiczová, PhD.
Tlač: Publica, Nitra

ISBN 978 - 80 - 972266 - 1 - 9
EAN 9788097226619

ISBN: